

“Dağ Yürüyüşünden İklim Yürüyüşüne” HEDEFLER İÇİN DAĞCILIK AĞI

#dağcılıkağı
#iklimdeğişikliği
#daglarasaygı

Sürdürülebilir Kalkınma İçin
KÜRESEL HEDEFLER

“Bu Proje Avrupa Birliği Sivildüşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla Nokta Dağcılık ve Kayak Sporları Kulübüne aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.”

**NOKTA Dağcılık ve Kayak Sporları Kulübü olarak
2015-2019 yılları arasında 123+ sporcumuz ile**

150+

Ulusal ve uluslararası zirve
tırmanışı gerçekleştirdik.

470+

Ulusal ve uluslararası
faaliyet
gerçekleştirdik.

10K +

Kişinin dağcılık sporu ile
tanışmasını sağladık.

Ulusal ve uluslararası başarılar elde eden sporcular yetiştirdik.

@nayege NOKTA Dağcılık ve Kayak Sporları Kulübü
Gösterilerek Paylaşılabilir.

HEDEFLERİNİN DAĞCILIK AĞI 'Dağ Yürüyüşünden İklim Yürüyüşüne'

Nokta Dağcılık ve Kayak Sporları Kulübü, 2019 yılında daha yaşanabilir bir dünya amacıyla, Türkiye ve Avrupa Birliğindeki kulüplerin ortak bir platformda buluşabilmesi için Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı fonu ve Bursa Teknik Üniversitesi desteğiyle «Hedefler için Dağcılık Ağı» projesini başlatmıştır.

Bu proje kapsamında, Türkiye ve Avrupa Birliği ülkelerinde bulunan dağcılık kulüplerinin ortaklaşa faaliyetler yapmasıyla, sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda Küresel Isınma ve Mevsim değişiklikleri için farkındalık yaratma ve dağcılığın gelişmesine katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Sürdürülebilir Kalkınma İçin
KÜRESEL HEDEFLER

kar spor

"Bu Proje Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır.

İçeriğin sorumluluğu tamamıyla Nokta Dağcılık ve Kayak Sporları Kulübüne aittir ve AB'nin görüşlerini vansıtmamaktadır."

Hedefler İçin Dağcılık Ağı 'Dağ Yürüyüşünden İklim Yürüyüşüne'

Küresel Isınma

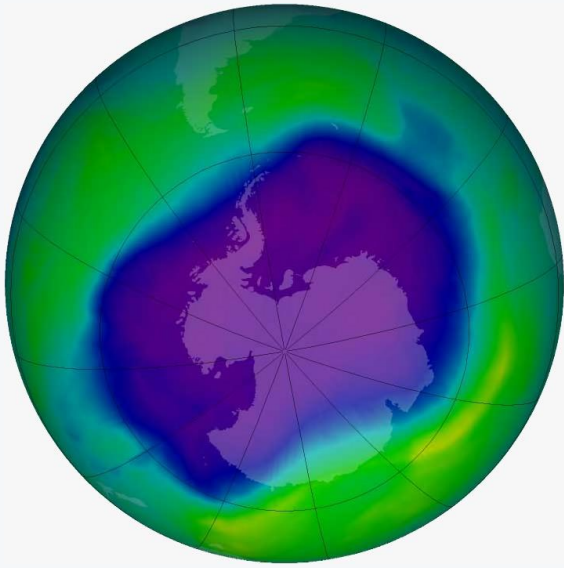
İklim Değişikliği

Nüfus artışı ile birlikte artan enerji ihtiyacının, kömür doğalgaz ve petrol kaynaklı karşılanması karbon salınımını arttırarak iklimin hızla değişmesine neden olur.

Ozon Kalınlığındaki Değişim

Havada bulunan zararlı gazlardan kaynaklanan ozon tabakasının incelmeye başlaması güneşten gelen zararlı ışınların ozon tabakasından daha kolay geçmesine neden olur.

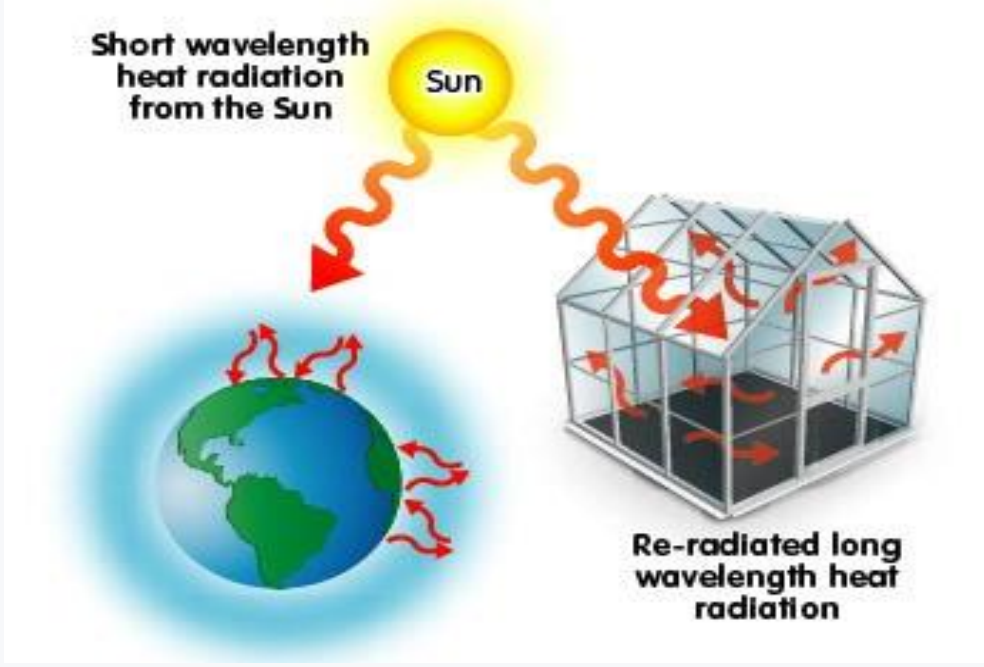
Biyçeşitlilik

Çevresel değişikliklere uyum sağlayamayan türler hızla yok olur.

Günümüzde, tüm insanlığı etkileyen en önemli problemlerden biri de iklim değişikliğidir. İklim değişikliğine sebep etkenlerin altında yatan en önemlisi insanoğlunun yaşam şeklidir. Kısacası; insanlığın ayak izidir.

SERA GAZLARI

Sera gazları olmasaydı dünyamız buzlarla kaplı bir çöl olurdu. Sera gazları dünyadaki ısının uzaya kaçmasını engelleyerek dünyamızı yaşanabilir kılar. Ancak nasıl sera gazı eksikliği dünyayı çok soğuk bir hale getiriyorsa, sera gazlarının fazla olması da küresel ısınmaya yol açar

Diazotoksit (NO₂) Gazı: Sanayi Devriminden bu yana %17 oranında bir artış göstermiştir. Atmosfere diazotoksit salınımının yaklaşık üçte biri **tarıma açık toprakların kullanımı, kimya sanayi ve büyükbaş hayvan yemleri yapımı sırasında gerçekleşmektedir.**

Halokarbon Gazları: Kloroflorokarbon (CFC) gibi halokarbon gazları **parfüm sanayindeki sprelerde ve soğutucularda kullanılarak atmosfere salınmaktadır.** Bu gazlar atmosferin ozon tabakasındaki O₃'ü oksijene ve türevlerine dönüştürerek, ozon tabakasının incelmesine neden olmaktadır. Böylece güneşten gelen ultraviyole ışınlarının büyük bir kısmını tutan ozon tabakası incelendiğinden, yeterinden daha fazla ultraviyole ışınları dünyaya gelerek canlılarda çeşitli zararlara ve yeryüzünde ısınmaya neden olmaktadır

Karbon monoksit (CO): Zehirli bir gaz olduğundan atmosferde fazla miktarda olması çok tehlikelidir. Aynı zamanda atmosferde sera etkisi yapma özelliği olan CO en çok insan aktivitesi sonucu atmosfere verilir. **İyi yakılmayan fosil yakıtlardan daha fazla oranda CO çıkmaktadır ve atmosferdeki düzeyi gittikçe artmaktadır**

Karbondiyoksit (CO₂): Sera gazları içindeki payı %82'dir. Milyonlarca yıldan beri atmosferdeki miktarı değişmeyen CO₂'in Sanayi Devriminin başlangıcından günümüze kadar %31 oranında arttığı saptanmıştır. İnsan aktivitesi sonucu atmosfere salınan CO₂'in **büyük bir kısmı yoğun olarak kullanılan fosil yakıtlardan kaynaklanmaktadır.**

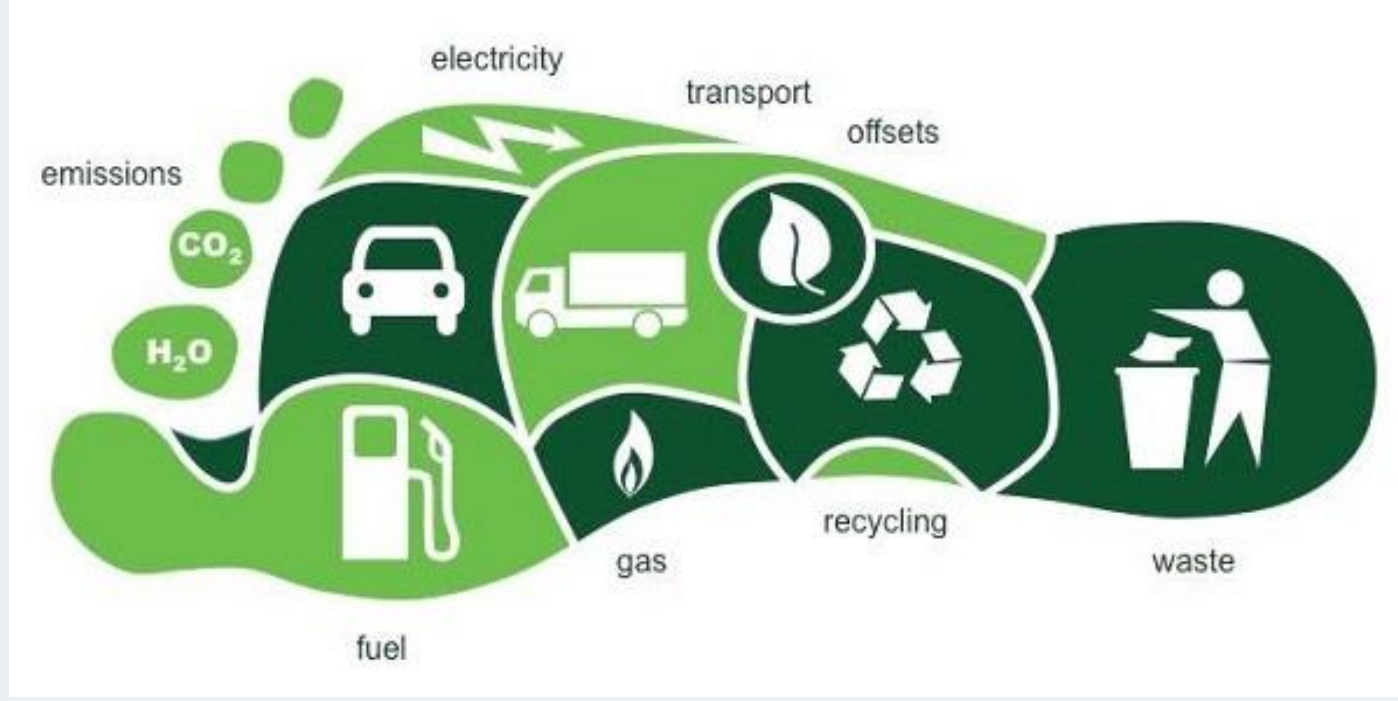
Metan Gazı (CH₄): Atmosferde CO₂'den sonra en çok sera etkisi yapan gazdır. Sanayi Devriminin başlangıcından beri miktarı %151 oranında artmıştır ve artmaya devam etmektedir. **Mevcut metan gazı salınımının neredeyse yarısı fosil yakıtların kullanımından, atık ve artıkların gömülmesinden, hayvan yetiştiriciliği ve pirinç tarımı gibi insan aktivitesi sonucu ortaya çıkmaktadır.**

Ozon (O₃) Gazı: Atmosferin ozon tabakasını oluşturarak hem güneşten gelen fazla ultraviyole ışınlarını emerek dünyanın yaşanabilir bir gezegen olmasında çok önemli bir rol oynarken, hem de sera etkisi olan bir gaz olmasıyla da yeryüzü sıcaklığının belirli derecelerde kalarak canlılara yaşama ortamı sağlamaktadır.

Atmosferdeki sera gazlarının oranı arttığında ise küresel ısınma olayı sonucu kutuplardaki ve yüksek dağlardaki buzullar erimeye başlayacak, aşırı sıcaklar nedeniyle orman yangınları sonucu bitki ve hayvanların yaşama olanağı kalmayacaktır. Denizler ısındıkça bünyelerindeki erimiş CO₂ gaz halinde atmosfere verilerek sera etkisi artarak devam edecektir.

KARBON AYAK İZİ

Her bir birey yaşadığı yere ve yaşam şekline göre farklı miktarda karbon salınımına neden olur. Yediğimiz gıda tipinden ulaşım şeklimize ve elektrik tüketimimize göre hepimizin karbon ayak izi farklıdır. Örneğin araba kullanırken yaktığımız benzin, evi ısıtırken kullandığımız enerji ve yediğimiz gıdaların üretim süreci, belirli bir miktar karbondioksit salınımına neden olmaktadır.

Karbon ayak izinde en büyük payı olan faktörler şunlardır:

- **Enerji tüketimi:** Ulaşım, endüstriyel işlemler, elektrik ve fosil yakıt kullanımı yüksek miktarda enerji tüketimine sebep olur.
- **Sanayileşme:** 20. yüzyılın ortalarından itibaren sanayileşmeyle birlikte karbondioksit salımı kontrolsüz ve çok hızlı bir şekilde arttı ve artmaya devam ediyor.
- **Hayvancılık:** Artan et tüketimiyle birlikte besi hayvanlarının seri üretime geçmiş olması atmosfere fazla miktarda metan gazı salınımına neden olmaktadır.
- **Atık maddeler:** Hangi işlem ya da aktivite sonucu olursa olsun, Dünya'daki atık madde miktarı oldukça yüksek bir seviyede. Bu durum aynı zamanda Dünya'nın doğal kaynaklarına ve yaşam alanlarına da zarar veriyor.
- **İnsan faaliyetleri:** İnsanların günlük hayatlarında birçok işi verimli ve hızlı bir şekilde yapma adına edindikleri alışkanlıklar da karbon ayak izinde büyük bir paya sahip.

Karbon Ayak İzimizi Nasıl Azaltabiliriz?

Enerji tasarrufu yaparak ve bazı alışkanlıklarımızı değiştirerek karbon ayak izimizi azaltabiliriz.

Örneğin, araba kullanmak yerine otobüs veya tren gibi toplu taşımayı kullanmak sebep olduğumuz karbon salınımını azaltacaktır.

Evlerimizde tasarruflu ampul kullanmak, evimizin ısı yalıtımını güçlendirmek, mümkünse yenilenebilir enerji kaynağı kullanmak da karbon ayak izini azaltmakta etkilidir.

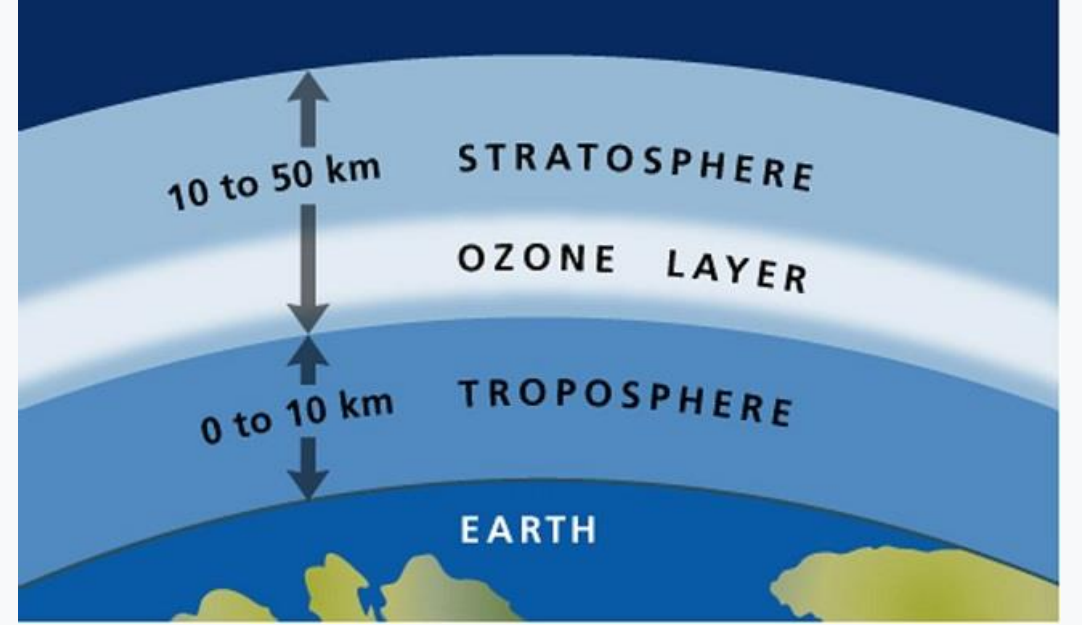
Sığır ve kümes hayvanları da sera gazı salınımında etkili oldukları için, bu hayvanlara olan talebi ve dolayısıyla üretimi azaltmak adına daha az kırmızı et tüketebilirsiniz.

Ayrıca ağaçlar karbondioksiti emip oksijen üretirler. Bu sebeple doğaya olan borcumuzu az da olsa ödeyebilmek için ağaç dikebiliriz.

* conserve-energy-future.com/carbon-footprint.php

OZON TABAKASININ İNCELMESİ

Ozon tabakası, güneşten gelen zararlı ışınları yansıtarak hem yer yüzünün fazla ısınmamasına hem de canlı hayatının korunmasına yardımcı olmaktadır.

Ozon tabakasının delinmesi olarak da duyduğumuz ozon tabakasının incelmesi, son 30 yıla kadar dünyamız için ciddi bir tehdit unsuruydu. Zira yeryüzünün sıcaklığı artıyordu, kutuplarda ciddi buzul erimeleri gözleniyordu ve bunun sorumlusunun ozon tabakasının incelmesi olduğu söyleniyordu. Evet, ozon tabakası tüm canlılar ve dünyamız için önemlidir fakat son yıllarda özellikle de kloroflorokarbon dediğimiz kimyasalın 1987 de kullanımının yasaklanması ile, ozon tabakasının incelmesinin durduğu hatta tabakanın kendi kendini tamir ettiği ve kalınlaştığı gözlenmiştir.

Ozon tabakasının incelmeye sebep olan kimyasallar:

Kloroflorokarbon (CFC) olarak bildiğimiz buzdolaplarında, klimalarda ve köpük üretiminde kullanılan gazlardır. CFC gazlarının verdiği zarar 1970lere kadar fark edilmedi. Fark edildikten sonra ise 1987 de Montreal Protokolü ile tüm dünyada CFC kullanımı yasaklandı.

Ozonun parçalanmasına neden olan diğer maddeler ise: **hidroksil (OH-), azotmonoksit (NO), klor (Cl) ve brom (Br)** sayılabilir. Bu maddelerin atmosfere karışması sonucunda ozon tabakası zarar görmektedir.

Ozon tabakasındaki incelme daha çok güney kutbunda gözlenmektedir. Bunu sebebi ise kutuplarda kimyasal tepkimelerin daha etkili olmasıdır. Düşük sıcaklık sebebiyle yüksek oranda bulunan klor ve brom iyonları ozon tabakasına dünyanın diğer bölgelerine kıyasla daha fazla zarar verir.

Ozon tabakasının incelmesi, dünyaya düşen UV ışınlarının artması sonucu deri kanserine, katarakta ve bağışıklık sistemi hastalıklarına sebep olabilir. Aynı zamanda hayvan ve bitki türlerine de zarar verir.

Küresel Isınma ve Mevsim Değişikliklerinin Etkileri

Deniz Seviyesinde Artış

During last 25 years:

- ▲ Globally: mean sea level increase of around 3.3 mm/year
- ▲ Europe: mean sea level increase of 2-4 mm/year in most coastal areas

Deniz Buzullarının Erimesi

▼ Arctic: 2016 maximum and 2012 minimum area lowest on record

— Antarctic: 2017 maximum and minimum area lowest on record

▼ Globally: more than 20 m of observed loss in ice thickness since 1960s

▼ Europe: observed loss in ice thickness since 1960s ranges between 2 m in southwestern Scandinavia and 34 m in the Alps

Sıcaklık Artışı

▲ Globally: around 1.1°C increase since pre-industrial era

▲ Europe: almost 2.0°C increase since latter half of the 19th century

Sera Gazlarının Atmosferdeki Artışı

Annual increase in atmospheric concentrations:

- ▲ CO₂: about 0.6%/year
- ▲ CH₄: about 0.4%/year

Göllerdeki Su sıcaklığı Artışı

Nehir Seviyelerinde Azalma

Dağlarda Buzul Erimeleri

Toprak Nemliliğinde Artış

2050 yılında İstanbul Roma'ya, İzmir Adana'ya, Ankara ise Taşkent'e benzeyebilir

İsviçre'nin Zürih kentindeki ETH Üniversitesi Crowther Laboratuvarı'nda küresel sıcaklıklardaki 2 derecelik artışın dünyadaki kentleri nasıl etkileyeceğine yönelik araştırmaya göre 30 yıl içinde Bursa'nın havası Adana'ya, Gaziantep'inki Erbil'e, Adana'nınki ise Lefkoşa'ya benzeyecek.

Londra'nın bugünkü Barcelona kadar sıcak olabileceği, Rio de Janeiro'da havanın Havana gibi hissedilebileceği, Moskova'daki havanın ise Sofya'yla kıyaslanabileceği belirtiliyor.

Araştırmaya göre, sıcaklıklardaki en hissedilir değişiklikleri kuzey ülkeleri yaşayacak.

Avrupa çapında, yaz mevsimi şimdikinden ortalama 3,5 derece, kışlar ise yine şimdikinden 4,7 derece daha sıcak olacak.

Tropikal bölgelerdeki ortalama sıcaklıklardaki değişim daha az olacak, ancak yoğun yağış ve ciddi kuraklık gibi daha çok aşırı hava olayıyla karşılaşacaklar.

Çalışmada ele alınan kentlerin beşte birinden fazlası (% 22), ki bunlar arasında Manaus, Kuala Lumpur, Jakarta, Rangoon ve Sinagpur da bulunuyor, daha önce hiç görülmemiş iklim koşulları altında yaşayacak

IPCC 1,5 derecelik artışın ötesine geçmesinin, bizi "çok belirsiz bir dünyaya götüreceğini" söylüyor ve "şu andaki karbon salımı kesme taahhütlerinin, 1,5 derece bir yana, 2 derecelik artışın bile ötesine geçmemizi önleyemeyeceğini" ekliyor.

Dünya genelindeki hükümetler, 2050 itibariyle ortaya çıkacak sıcaklık artışını, 1,5 dereceyle kısıtlamayı taahhüt etti.

Ancak küresel ısınmayla mücadele alanındaki mevcut planlara göre, ortalama sıcaklığın 2100 yılında 2,9 ila 3,4 derece artacağı tahmin ediliyor.

2050 itibariyle beklenen sıcaklık değişiklikleri En sıcak aydaki artış

Şehir	Derece
Ljubljana	8
Madrid	6.4
Seattle	6.1
Londra	5.9
Moskova	5.5
Mexico City	4.2
New York	4
Delhi	3.5
İstanbul	3.4
Pekin	1.9
Tokyo	1.9

Kaynak: PLOS One

Bugünden önlem alınmazsa deniz kıyısındaki ülkeleri önemli zararlar bekliyor

2100 yılına kadar dünyadaki ortalama sıcaklıkların 1.5°C artmasının ortalama deniz seviyesini 52 cm artıracığı öngörülüyor. Eğer sıcaklık artışı 2.0 °C olacak olursa deniz seviyesindeki artış ortalama olarak 63 cm'yi aşabiliyor. Bildiğiniz gibi ortalama sıcaklıkların 1.5°C veya 2.0°C artışla sınırlanması Paris Anlaşmasının başarılı olmasının ötesinde ancak karbondioksit salımının daha da kısıtlanması ile mümkün hale geliyor. Mevcut durumda yüzyıl sonu için ortalama sıcaklık artışının 3.0°C'yi aşması beklenmelidir. Isınma 2°C'ye tutulmazsa ve yüksek emisyon senaryosunu izlerse (RCP 8.5J14) deniz seviyesindeki yükselmenin ortalamada 86 cm olması mümkündür.

Antarktika'daki buz kütlesi hızla kayboluyor

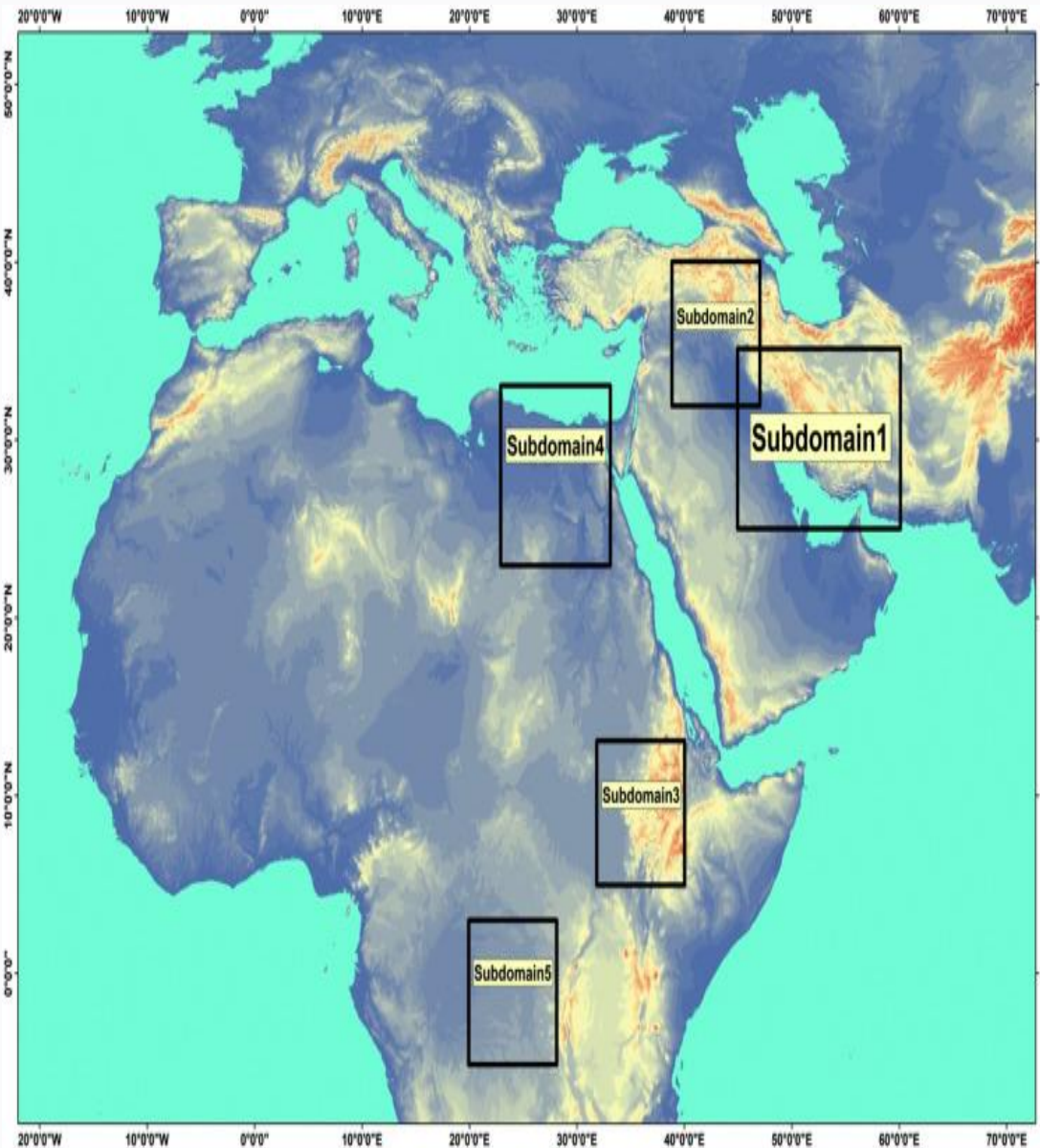
Küresel ısınma devam ettiği sürece dünyadaki buz örtüsünün tamamen yok olması kaçınılmazdır. Özellikle Grönland ve Antarktika'daki kalın buz tabakası tamamen eridiğinde tüm dünyadaki deniz seviyesi bugünkünden 60-80 metre yukarıda olacaktır. Bu erimenin ne zaman gerçekleşeceğini öngörebilmek so derece zor bir problem. IPCC raporları erimenin bu yüzyılın sonuna dek deniz seviyesini bir metre civarında yükseltebileceğini söylüyor.

Orta Doğu ve Kuzey Afrika'yı daha sıcak ve daha kurak günler bekliyor

Boğaziçi Üniversitesi İklim Değişikliği ve Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde yapılan çalışmanın sonucuna göre 2070-2100 yılları arasındaki görülecek sıcaklık değişimi 3-9 derece olarak görülüyor.

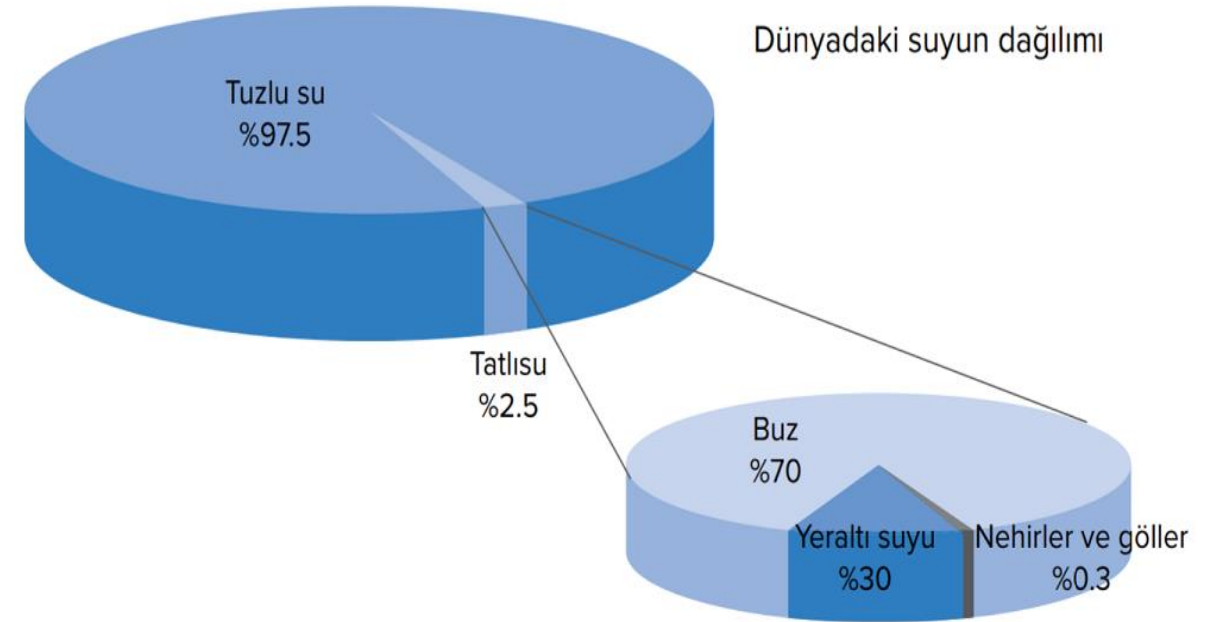
Çalışmanın bir diğer sonucu ise yağış miktarları üzerine. Çalışılan bölgenin hemen hemen her yerinde yağışlarda ciddi bir azalma bekleniyor. Bu da kuraklık, su sıkıntısı, tarımsal verimsizlik gibi birçok sorunu beraberinde getiriyor. Sonuç olarak Orta Doğu ve Kuzey Afrika'yı daha sıcak ve daha kurak iklim koşulları bekliyor.

Şunu da unutmamak gerekir ki sera gazı salımlarımızı azaltarak iyimser senaryoya yaklaşmamız ve iklim değişikliğini azaltmamız mümkün. Yine IPCC'nin 5. Sentez Raporu'nda da belirtildiği gibi, İklim değişikliğini 2 derece ile sınırlamak için alınması gereken önlemler elimizde bulunmaktadır. Bunun için 2050 yılına kadar küresel olarak sera gazı salımlarını % 40-70 oranında azaltmalı ve 2100 yılına kadar da sıfıra ya da sıfırın altına düşürmeliyiz.

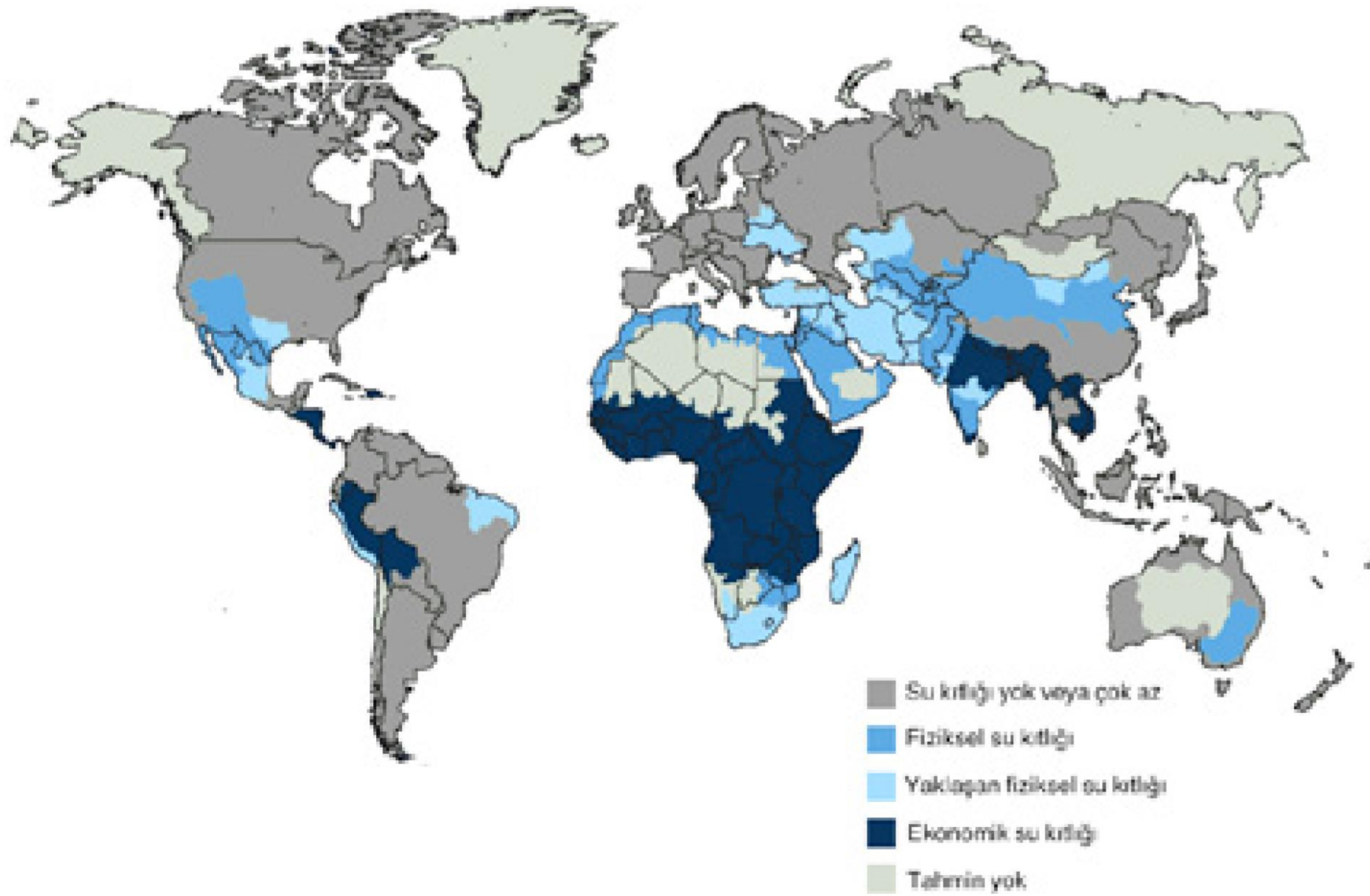
Küresel Isınmanın Su Kaynaklarına Etkisi

Küresel olarak Dünya su kaynaklarının yaklaşık %70'i tarım amaçlı kullanılmaktadır. Bunu %19 ve %11 ile sanayi ve evsel kullanım izlemektedir (FAO August, 2018). Tablo farklı ülkelerdeki su çekim miktarları ve sektörel kullanım miktarlarını göstermektedir.

Uzun ince bir yolda

Şekil 2: Küresel olarak fiziksel ve ekonomik su kıtlığı haritası (WWAP, 2012)

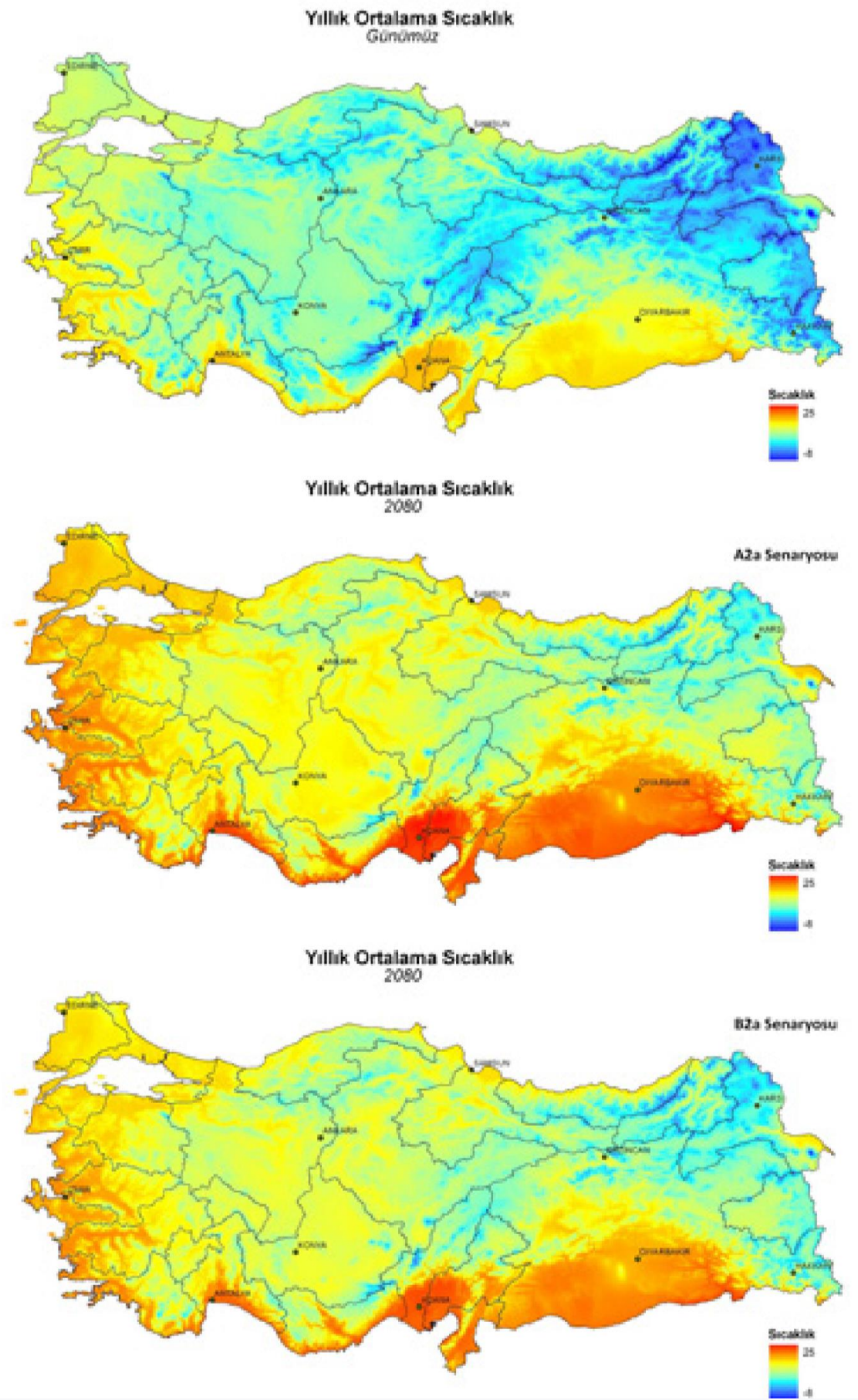
İklim değişikliği ve Türkiye su kaynakları

Genel kamuoyu algısının tersine Türkiye su kıtlığı sınırında bir ülkedir. Türkiye genelinde yıllık ortalama yağış miktarı yaklaşık 643 mm olup, dünya ortalamasının (800 mm) altındadır.

Türkiye’de tarım, enerji ve endüstriyel faaliyetlerin yoğunlaştığı bölgelerde ve kentsel yerleşim alanlarında yerüstü ve yeraltı su kaynakları iklim değişikliği nedeni ile tehdit altındadır. İklim koşullarında ani mevsimsel değişiklikler, aşırı sıcaklar, fırtına ve sellerin neden olacağı su kaynakları sorunları ve buna bağlı sektörlerin ekonomik kalkınmasına etkileri (çölleşme, kuraklık nedeniyle yaşanan tarım ekonomisi sorunları vd.) birçok ülkede olduğu gibi Türkiye açısından da artık gündemdedir.

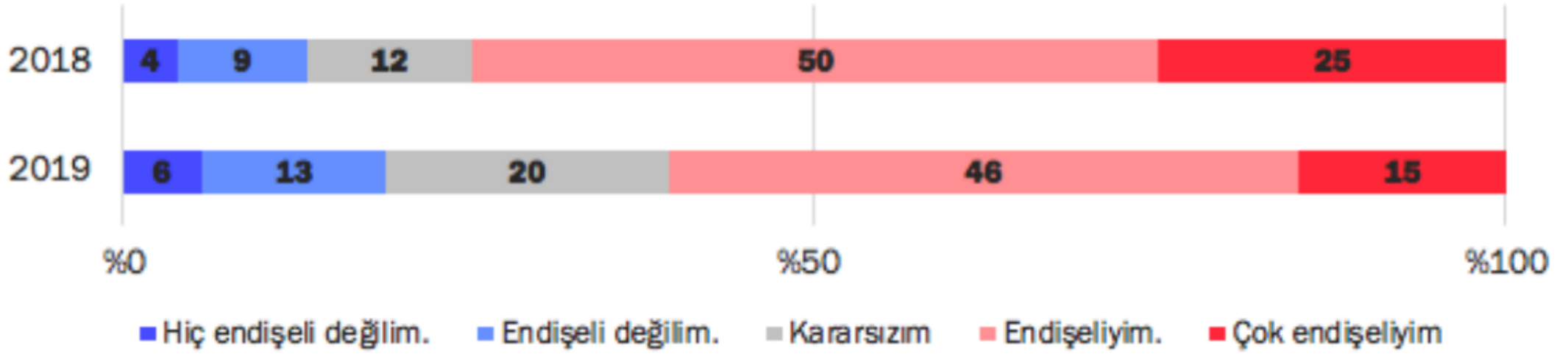
İklim değişikliği öngörülleri Akdeniz Havzası’nın (Türkiye de dahil) sıcaklık artışından ve yağış azalmasından ciddi bir şekilde etkileneceğini göstermektedir. Bu durumun su stresini arttırması ve kuraklıkların daha sık ve ciddi boyutlarda yaşanmasına yol açması, bunun sonucunda ise su kıtlıklarının, orman yangınlarında artışların, biyolojik çeşitlilik kaybının, tarım ve turizmde gelir kaybının yaşanacağı tahmin edilmektedir.

Şekil 7: İklim değişikliği sürecinde Türkiye’de yıllık ortalama sıcaklıklarda beklenen değişimler (Kaynak: Doğa Koruma Merkezi)

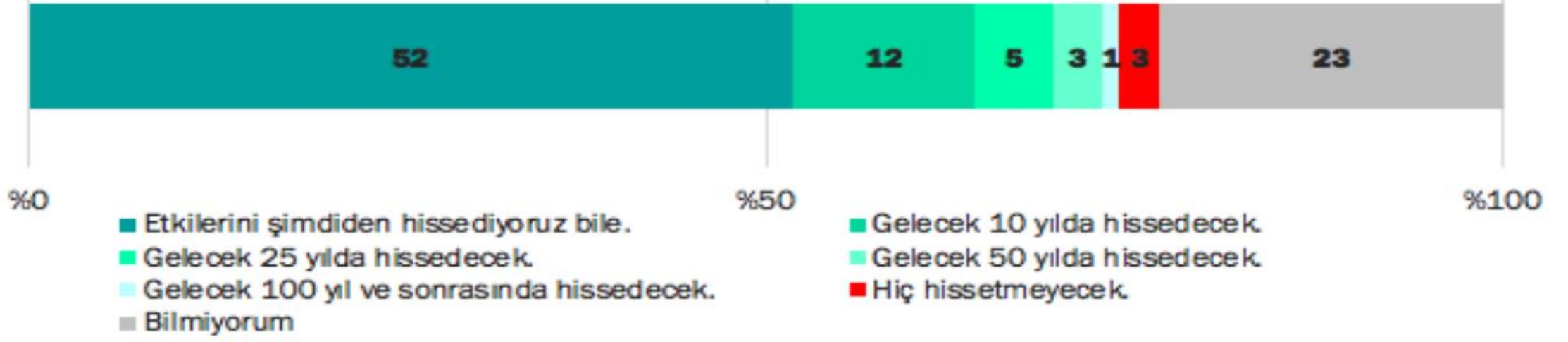

Konda'nın yapmış 'Türkiye'de İklim Değişikliği Algısı 2019 ' sonuçlarına göre :

İklim değişikliği konusunda endişeli misiniz?

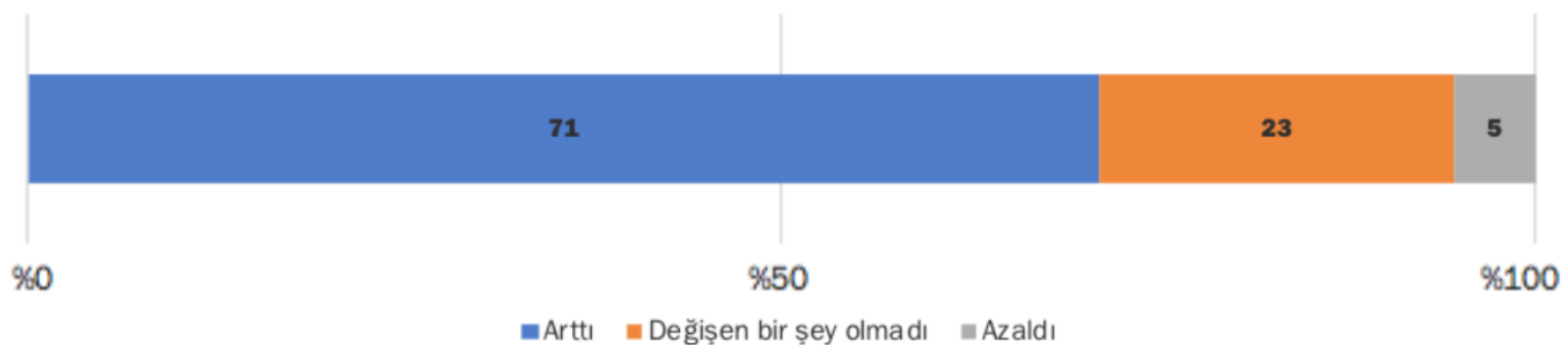
Türkiye iklim değişikliğinin etkilerini ne zaman hissedecek? Veya hissedecek mi?

Türkiye'de son yıllarda görünen sel, fırtına, aşırı sıcaklık ve kuraklık gibi düzensiz hava olaylarında iklim değişikliğinin rolü olduğunu düşünüyor musunuz?

Son yıllarda Türkiye'de sel, fırtına, aşırı sıcaklık, kuraklık gibi düzensiz hava olayları arttı mı, azaldı mı?

Küresel Isınma Ve Mevsim Değişikliklerinin Dağlara ve Dağcılığa Etkileri

İklim değişikliğinin etkileri her yerde görülüyor, ancak dünyanın dağ oluşumları son 50 yılda çarpıcı bir şekilde değişti. İklim değişikliği dağcılığı riskli hale getiriyor, doruklarda buz ve kar olmamasından kaynaklanan ölümlü kazalar artıyor.

Himalayalardan Alplere kadar doruklarda düşen kayalar, artan çığlar ve dengesiz zemin tırmanmayı daha da zorlaştırdı.

Okyanustan Bengal Körfezi'ni tarayan dev hava sistemleri, Muson mevsiminin zamanlaması ve gücündeki değişimleri etkiliyor.

Yükselen sıcaklıklar ayrıca dağlardaki buzun endişe verici bir oranda erimesine ve dolayısıyla çığların ve kaya düşmelerinin artmasına neden oluyor.

Yıllar önce Everest'teki ana kamp Mayıs sonuna kadar buzla kaplı olmasına rağmen, son yıllarda Nisan başlarında sular çağıldamaya karlar erimeye başlıyor. Bu nedenle çökmelerden kaçınmak için geceleri tırmanmamak gerekmektedir.

Bu konularla sadece Himalayalar'daki dağcılar yüzleşmiyor; sorun aynı zamanda Avrupa'da dağa tırmanma şeklini de değiştiriyor.

Avrupa Alplerinde ısınan hava, buzların dağlık yüzler ve kayalıklar üzerindeki tutuşunu gevşetmesi nedeniyle daha fazla kaya düşmesi olayına yol açmakta.

Örneğin, Temmuz 2015'te, bir kule bloğu büyüklüğünde dev bir kaya yığını Eiger'in doğu yüzüne düşmüştür.

Günümüzde, gevşek kayalara tırmanmak iyi buzlara tırmanmaktan çok daha tehlikeli hale gelmiştir.

Rehberlerde yer alan rotalar tehlikeli hale gelmeye başlamıştır. Sık Sık "kaya düşmesi tehlikesi" gibi ibarelere rastlanmaya başlamıştır.

Dağlarda iklim değişikliği tüm dünyada belirgindir - hızla eriyen buzdan hiçbir alan korunmamıştır

Buzullar birkaç yıl içinde kilometrelerce geri çekiliyorlar .

Yabani hayvanların yaşam döngüsü de değişime uğramıştır. Erken mevsim değişikliği ve sıcaktan dolayı son dönemde kış uykusundan daha erken uyanıyorlar.

Afrika'da, Kilimanjaro Dağı ünlü zirve buzullarını hiç olmadığı kadar çabuk kaybediyor. Büyük zirve platosundaki ünlü Fort Wrangler buzulu neredeyse bitti.

Kilimanjaro'daki Western Breach rotası karda ve buzda kaplıkeni zorlu ve eğlenceli bir rotaydı, şimdi neredeyse tamamen kaya ve çok tehlikeli.

Kilimanjaro'nun üzerinde uçmak, bir zamanlar beyaz buzla kaplı zirvesinde ne kadar az kar kaldığını gösteriyor. Çok yakında bunların hiçbiri kalmayacak.

Eriyen buzulların Kilimanjaro'daki en büyük sonuçlarından biri, her yıl dağa tırmanan 23.000 yürüyüşçünün su sağlama zorluğudur.

Yakın zamana kadar, buzullarda derelerde ve nehirlerde su kolayca buluyorndu, ancak son yıllarda hamalların su bulmak için bir saat kadar yürümesi gerekiyor. Yakın gelecekte ancak taşıma su le tırmanış yapılacaktır. Kilimanjaro şu an tırmanması gereken dünyanın en pahalı dağlarından biridir (izin ve uyku maliyeti gecelik 100 ABD dolarıdır), bu değişiklikler yüzünden Kilimanjaro turizminin gelecekte biteceği aşikardır..

Bilim adamları on yıllardır bu buzulların geri çekilmesini kaydediyorlar ve dağcılar iklim değişikliğinin dünyadaki her alanda ve neredeyse her karla kaplı tepe noktasındaki etkilerini görebiliyorlar.

Bundan sonra ne olacağını kimse bilmiyor, ama kesin olarak bir şey var - gerçekten çok geç olmadan yolumuzu değiştirmek bize kalmış.

Dünya'daki Ülkelerin İklim Değişikliğine Karşı Eylem Planları

İklim krizinin gün geçtikçe şiddetlenmesi ile birlikte dünyanın farklı ülkelerinden bölgeler meclislerinde aldıkları kararla iklim acil durumu ilan ediyorlar. Avustralya'dan The Climate Emergency Declaration (Cedamia) adlı kuruluş da hangi ülkelerin hangi bölgelerinde iklim acil durumu ilan edildiğini Google Maps üzerinden haritalandırıyor.

İnternet sitesindeki bilgilere göre, 25 Temmuz 2019 itibariyle 18 ülkede 864 bölge iklim acil durumu ilan etmiş durumda. Bu ülkeler; Arjantin, Avustralya, Avusturya, Belçika, Birleşik Krallık, Kanada, Çekya, Fransa, Almanya, İrlanda, İtalya, Yeni Zelanda, Filipinler, Polonya, Portekiz, İspanya, İsviçre ve ABD'den oluşuyor. Bu ülkelerden Arjantin, İrlanda ve Portekiz'in tamamında iklim acil durumu ilan edildi.

Tüm bu ülkeler arasında Kanada, 444 iklim acil durumu ilan eden bölgesi ile ilk sırada yer alıyor. Birleşik Krallık 252 bölge ile ikinci, Almanya ise 38 bölge ile üçüncü sırada yer alıyor. Verilen bilgiye göre tüm bu ülkeler arasında 5 Aralık 2016 yılında Avustralya'dan bir bölge ilk defa iklim acil durumu ilan etmiş. Aynı zamanda iklim acil durumu ilan edilen bölgelerde kaç kişinin yaşadığı bilgisine de yer veriliyor. Buna göre toplamda 160 milyon 609 bin 128 kişinin yaşadığı farklı bölgelerde iklim acil durumu ilan edilmiş görünüyor.

İsviçre'de Acil Durum Deklerasyonu Yayınlayan Bölgeler		
Tarih	Bölge	Nüfus
20-Feb-19	Basel-Stadt Canton & City Council, Switzerland	200,283
07-Feb-19	Liestal, Basel-Landschaft, Switzerland,	14,303
19-Mar-19	Vaud/Waadt Canton, Switzerland	793,129
25-Mar-19	Delémont City Council, Jura, Switzerland	13,629
28-Mar-19	Olten Council, Solothurn, Switzerland	19,400
28-Mar-19	Jura Canton, Switzerland	73,400
03-May-19	Yverdon-les-Bains Municipal Council, Vaud, Switzerland	30,211
16-May-19	Geneva City Council, Geneva, Switzerland	200,000
16-May-19	Wil City Council, St. Gallen, Switzerland	24,000
24-Jun-19	Lucerne Canton, Switzerland	406,506
26-Jun-19	Neuchâtel Canton, Switzerland	176,720
27-Jun-19	Thun City Council, Bern, Switzerland	44,412
08-Jul-19	Winterthur City Council, Zürich, Switzerland	111,840

Hannes Konrad, Andrew Shepherd, Lin Gilbert, Anna E. Hogg, Malcolm McMillan, Alan Muir & Thomas Slater (2018) Net retreat of Antarctic glacier grounding lines. Nature Geoscience volume 11, pages258–262 (2018).

doi:10.1038/s41561-018-0082-z.

İklim Değişikliği Performans Endeksi İlk üçte hiçbir ülke yer almadı

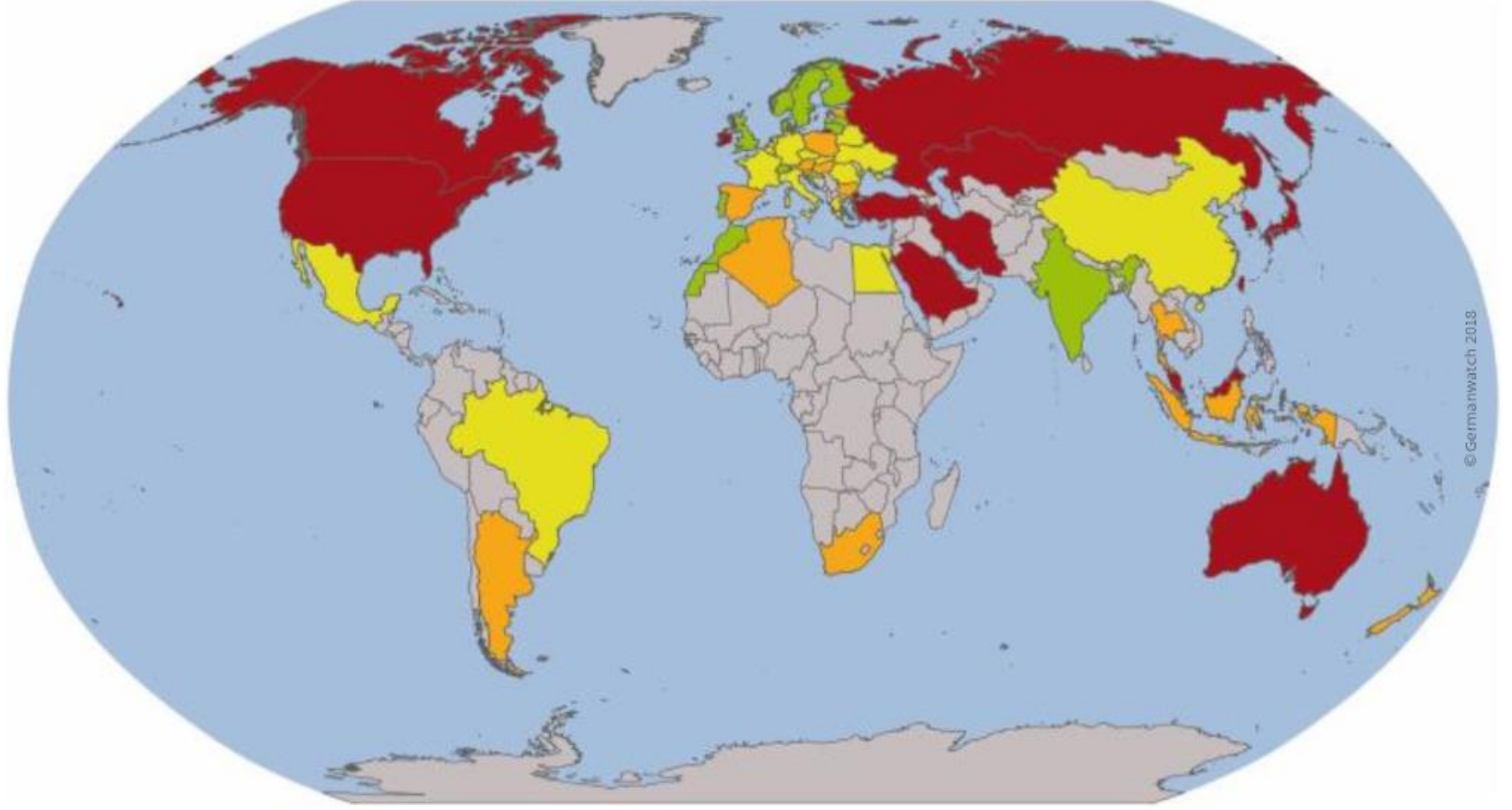
İklim Değişikliği Performans Endeksi 2019'un ilk üç sırasına hala hiç ülke layık görülmedi zira ne incelenen 56 ülke, ne de AB'nin genel performansı küresel ısınmayı 2°C derecenin oldukça altında tutma patikasında değil.

CCPI • Results 2019

Germanwatch, NewClimate Institute & Climate Action Network

3. Overall Results CCPI 2019

İklim Değişikliği Performans Endeksi

'ne göre İsveç ve yenilenebilir enerjide önemli mesafe kateden Fas lider konumda. Endeksin son sıralarındaki ülkeler ise ABD ve Suudi Arabistan. G20 ülkelerinin 8'inin performansı ise "çok düşük" notu aldı. Bu ülkeler Türkiye, ABD, Avustralya, Japonya, Kanada, Kore Cumhuriyeti, Rusya ve Suudi Arabistan.

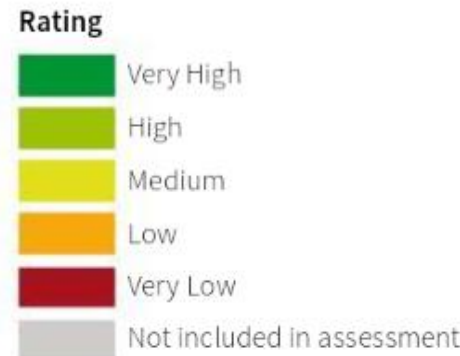
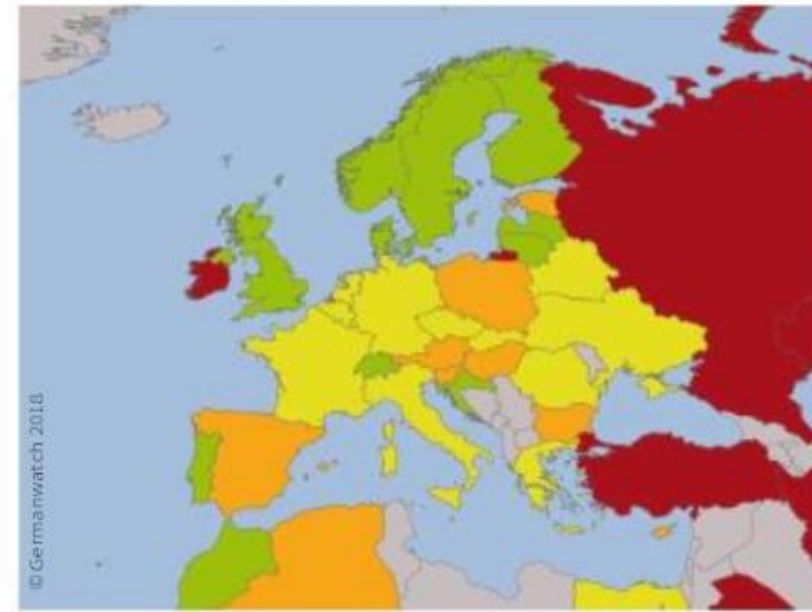
This section shows the overall results of the Climate Change Performance Index 2019. The ranking results are defined by a country's aggregated performance regarding 14 indicators within the four categories "GHG Emissions", "Renewable Energy" and "Energy Use", as well as on "Climate Policy", in a globally unique policy section of the index.

The CCPI 2019 results illustrate the main regional differences in climate protection and performance within the 56 evaluated countries and the EU. No country performed well enough to reach the ranking *very good* in this year's index, meaning that no country has yet made it to one of the top three places in the rankings.

The world map shows the aggregated results and overall performance of countries. The table on the right shows the overall ranking and indicates how the countries perform in the different categories.

In this year's index, Sweden leads the ranking, followed by Morocco and Lithuania. The group of *medium*-performing countries includes countries like France, Mexico, Germany and the Czech Republic. Among the *low* performers overall are Indonesia, Austria and New Zealand. The bottom five in this year's CCPI are Saudi Arabia, the United States, Islamic Republic of Iran, Republic of Korea and Chinese Taipei, scoring *low* or *very low* across almost all categories.

An overview on the performance of 33 selected countries and the EU can be found in chapter 4.

Türkiye, 56 ülke arasında 50. Sırada

Türkiye tüm genel performansı ile bu sıralamada çok düşük ülkeler arasında. Genel sıralamada 50. sırada yer alan Türkiye'nin karbon emisyonları performansı ise düşük notuyla bu kategoride 37. sırada bulunuyor. Türkiye'nin en iyi performans gösterdiği alan ise yenilenebilir enerji başlığı oldu. Türkiye, G20 ülkeleri arasında Brezilya ile birlikte bu kategoride "yüksek" notu alan iki ülkeden biri oldu. İklim politikaları ise en kötü not alınan kategori olarak görünüyor. Türkiye'nin çalışmadaki son kategori; enerji kullanımında da çok düşük notu aldı.

Rank		Country	Score**	
1.*	-	-	-	
2.	-	-	-	
3.	-	-	-	
4.	-	Sweden	76.28	
5.	▲	Morocco	70.48	
6.	▼	Lithuania	70.47	
7.	▲	Latvia	68.31	
8.	-	United Kingdom	65.92	
9.	▲	Switzerland	65.42	
10.	▲	Malta	65.06	
11.	▲	India	62.93	
12.	▼	Norway	62.80	
13.	▼	Finland	62.61	
14.	▼	Croatia	62.39	
15.	▲	Denmark	61.96	
16.	▲	European Union (28)	60.65	
17.	▲	Portugal	60.54	
18.	▲	Ukraine	60.09	
19.	▲	Luxembourg	59.92	
20.	▲	Romania	59.42	
21.	▼	France	59.30	
22.	▼	Brazil	59.29	
23.	▼	Italy	58.69	
24.	▲	Egypt	57.49	
25.	▲	Mexico	56.82	
26.	▼	Slovak Republic	56.61	
27.	▼	Germany	55.18	
28.	▲	Netherlands	54.11	
29.	▼	Belarus	53.31	
30.	▲	Greece	50.86	
31.	▲	Belgium	50.63	
32.	▲	Czech Republic	49.73	
33.	▲	China	49.60	
34.	▲	Argentina	49.01	
35.	▲	Spain	48.97	
36.	▼	Austria	48.78	
37.	▼	Thailand	48.71	
38.	▼	Indonesia	48.68	
39.	▲	South Africa	48.25	
40.	▲	Bulgaria	48.11	
41.	▼	Poland	47.59	
42.	▲	Hungary	46.79	
43.	▼	Slovenia	44.90	
44.	▼	New Zealand	44.61	
45.	▼	Estonia	44.37	
46.	▼	Cyprus	44.34	
47.	▼	Algeria	42.10	
48.	▲	Ireland	40.84	
49.	▲	Japan	40.63	
50.	▼	Turkey	40.22	
51.	▲	Malaysia	38.08	
52.	▲	Russian Federation	37.59	
53.	▲	Kazakhstan	36.47	
54.	▼	Canada	34.26	
55.	▲	Australia	31.27	
56.	▼	Chinese Taipei	28.80	
57.	▲	Republic of Korea	28.53	
58.	▲	Islamic Republic of Iran	23.94	
59.	▼	United States	18.82	
60.	-	Saudi Arabia	8.82	

Index Categories

- GHG Emissions (40% weighting)
- Renewable Energy (20% weighting)
- Energy Use (20% weighting)
- Climate Policy (20% weighting)

* None of the countries achieved positions one to three. No country is doing enough to prevent dangerous climate change. ** rounded

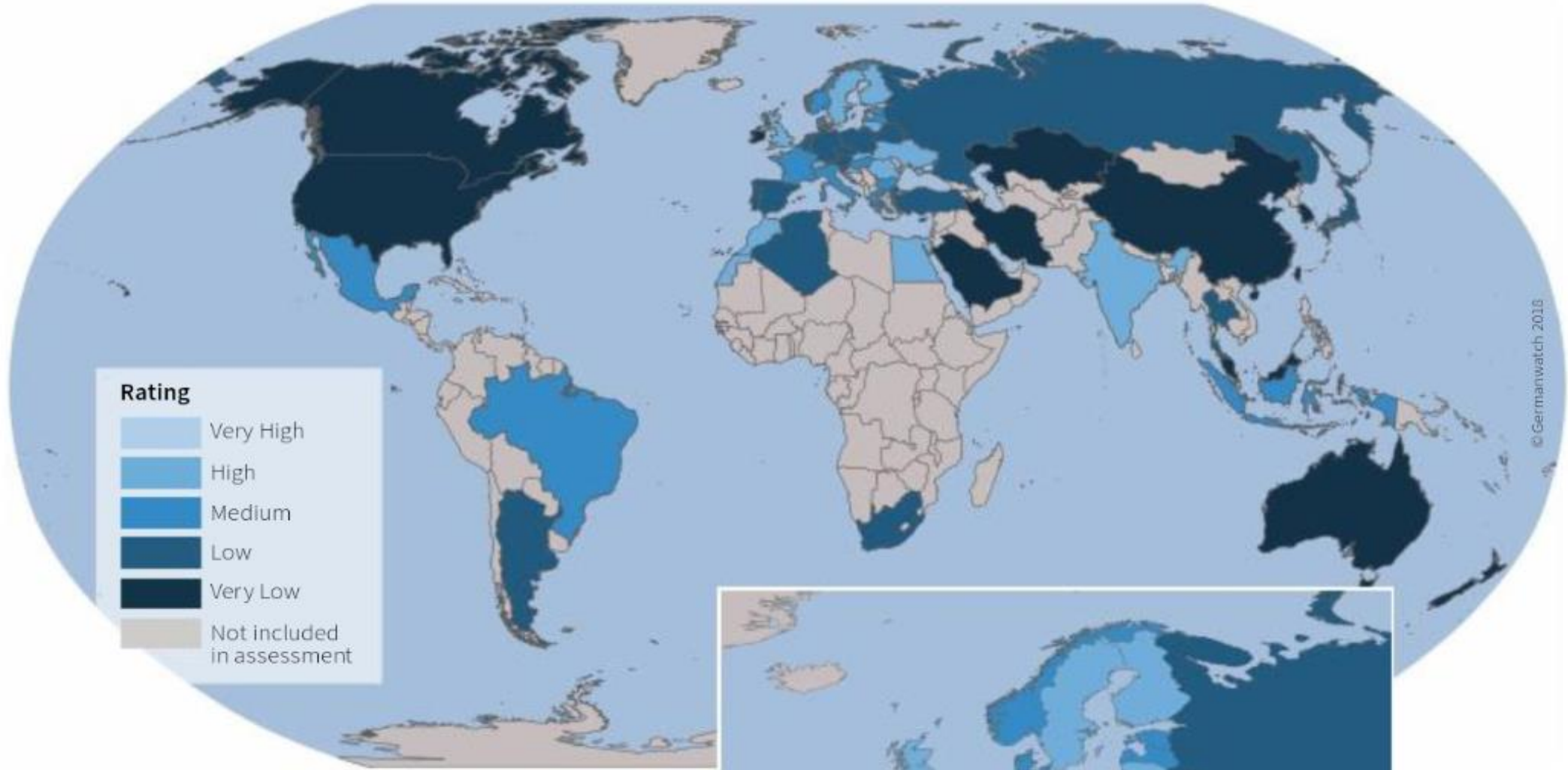
İncelenen 56 ülkenin 40'nda, emisyon miktarları 2011 ve 2016 yılları arasında azaldı. Ancak, fosil yakıt altyapılarına yapılan yatırımlar yüksek emisyon tuzağı riskini artırıyor.

CCPI • Results 2019

Germanwatch, NewClimate Institute & Climate Action Network

3.1 Category Results – GHG* Emissions

The sub-ranking results of this category are defined by a country's aggregated performance regarding four indicators. Each reflects a different dimension and aspect of how well the country is doing in terms of GHG emissions.

The evaluation looks at:

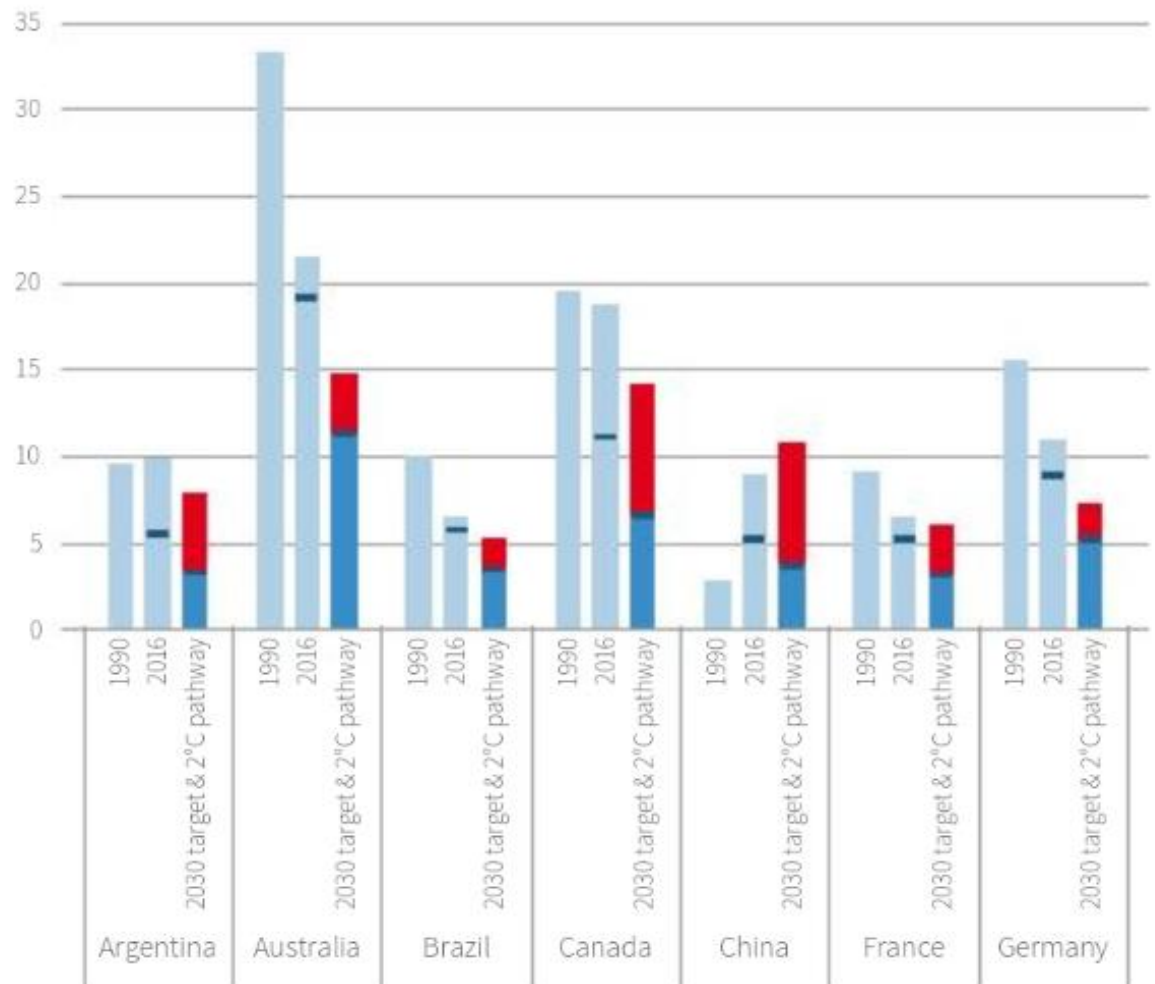
- (1) the current levels of per capita GHG emissions
- (2) the developments in GHG emissions over the past five years in absolute terms
- (3) the current levels of per capita GHG emissions compared to a country-specific well-below-2°C pathway
- (4) the country's own 2030 emissions reduction target compared to its well-below-2°C pathway.

The world map shows the aggregated results and overall performance of countries in the category "GHG Emissions". The table provides more detailed information on the performance of the G20 countries in the four indicators defining the category. The graph at the bottom indicates how emissions in those countries developed between 1990 and 2016, and visualises the 2°C compatibility of both a country's current level and its 2030 target.

Considering emissions from LULUCF**, Sweden is the best performing country regarding GHG emissions, followed by Egypt, Malta and the United Kingdom. Islamic Republic of Iran, Republic of Korea and Saudi Arabia are the bottom three countries, performing *very low* or *low* on every indicator of this category. Generally, mitigation targets for 2030 are too low and not on track for a pathway towards well below 2°C or even 1.5°C warming.

GHG Emissions (tCO₂-eq/capita, including LULUCF): historic values, targets and 2°C compatible benchmarks for G20 countries**

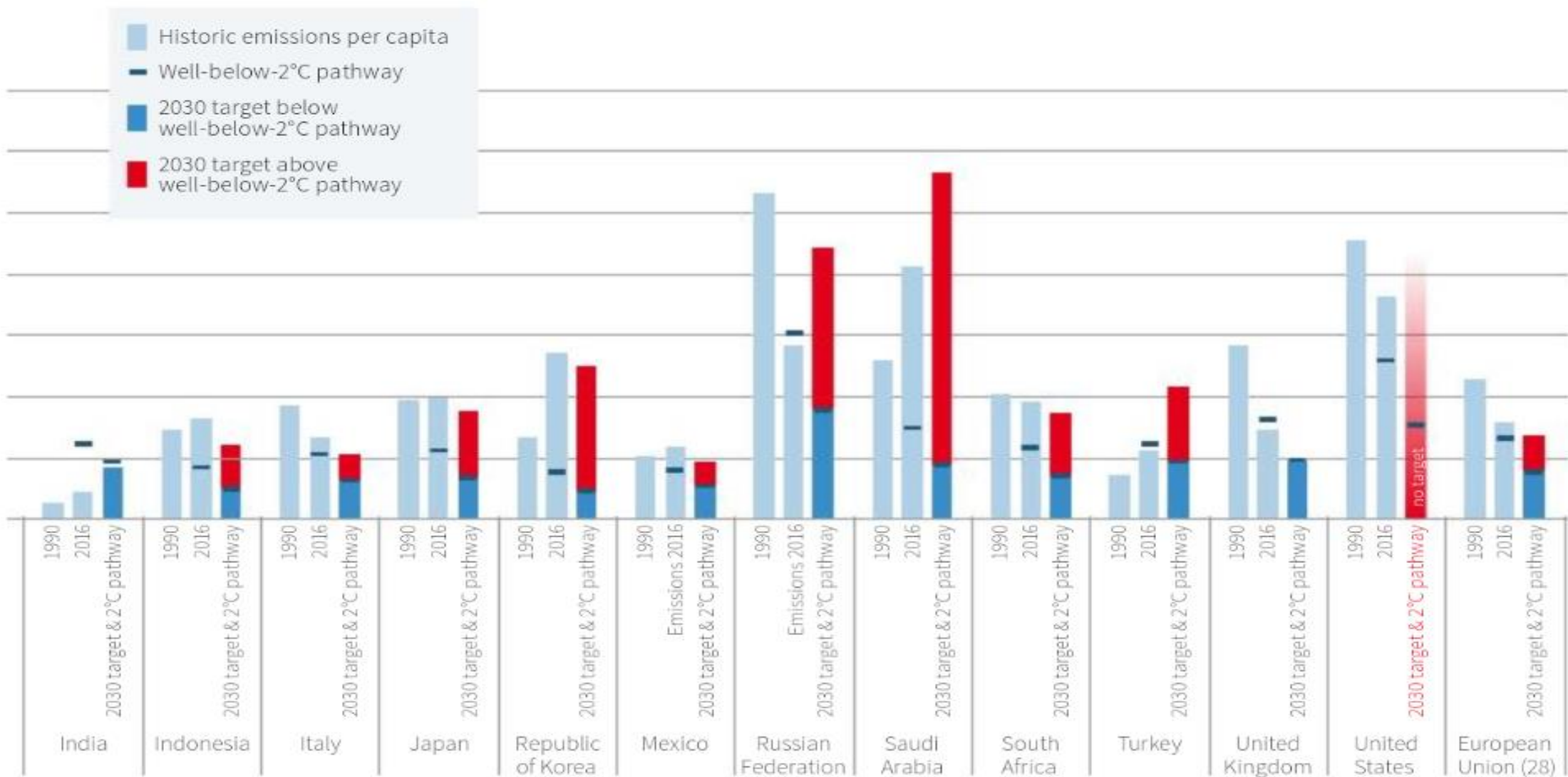
* Greenhouse Gas Emissions

** Land Use, Land-Use Change and Forestry

Mevcut durumdaki emisyon seviyeleri ile küresel ısınmanın 2°C derecenin oldukça altında, hatta 1,5°C derecede, tutulması için gerekli emisyon seviyeleri arasındaki fark büyüyor.

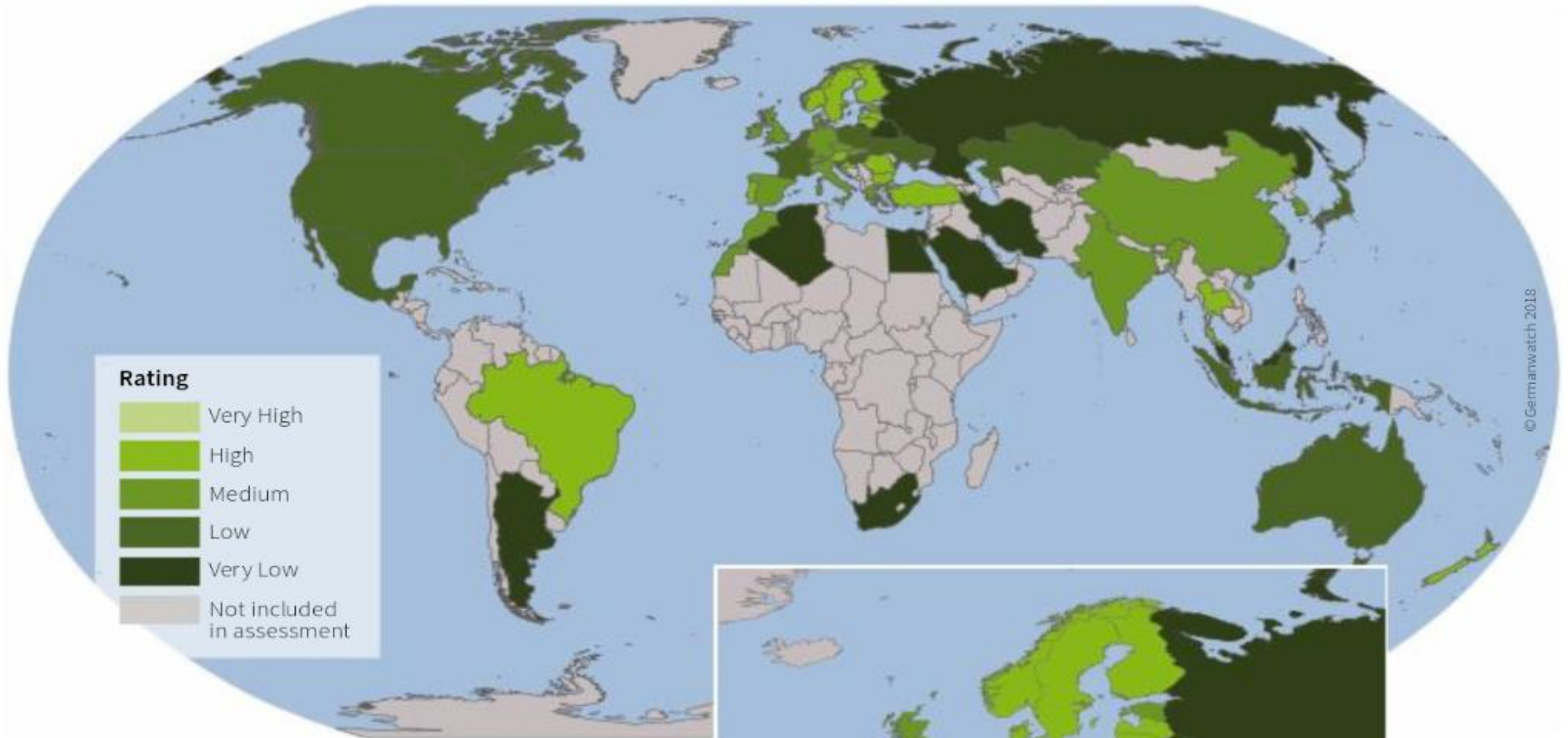
Greenhouse Gas Emissions – Rating Table for G20 countries*							
Rank	Country	Score	Overall Rating	GHG per Capita - current level (incl. LULUCF)	GHG per Capita - current trend (excl. LULUCF)	GHG per Capita - compared to a well-below-2°C pathway	GHG 2030 target - compared to a well-below-2°C pathway
7.	United Kingdom	75.9	High	Medium	High	Medium	High
12.	India	71.8	High	Very High	Very Low	Very High	High
18.	Italy	67.0	Medium	Medium	High	Medium	Medium
22.	France	62.1	Medium	Medium	Medium	Medium	Medium
23.	European Union (28)	61.6	Medium	Low	Medium	Medium	Medium
25.	Brazil	60.6	Medium	Medium	Low	Medium	Medium
28.	Indonesia	58.8	Medium	Low	High	Very Low	Low
29.	Mexico	58.7	Medium	Medium	Low	Low	Medium
34.	Germany	55.5	Low	Low	Low	Low	Medium
37.	Turkey	54.1	Low	Medium	Very Low	Medium	Low
39.	South Africa	52.7	Low	Low	High	Low	Low
44.	Russian Federation	49.1	Low	Very Low	Low	High	Low
46.	Argentina	46.4	Low	Low	Low	Very Low	Low
47.	Japan	46.1	Low	Low	Low	Very Low	Very Low
49.	Australia	44.2	Very Low	Very Low	Medium	Low	Medium
51.	China	43.6	Very Low	Low	Low	Low	Very Low
54.	Canada	32.5	Very Low	Very Low	Medium	Very Low	Low
57.	United States	21.4	Very Low	Very Low	Medium	Very Low	Very Low
59.	Republic of Korea	13.5	Very Low	Very Low	Low	Very Low	Very Low
60.	Saudi Arabia	2.3	Very Low	Very Low	Very Low	Very Low	Very Low

* The ratings for all 56 countries and the EU can be found here: www.climate-change-performance-index.org

Türkiye'nin en iyi performans gösterdiği alan ise yenilenebilir enerji başlığı oldu. Türkiye, G20 ülkeleri arasında Brezilya ile birlikte bu kategoride "yüksek" notu alan iki ülkeden biri oldu.

3.2 Category Results – Renewable Energy

The sub-ranking results of the index category "Renewable Energy" are defined by a country's aggregated performance regarding four indicators. Each reflects a different dimension and aspect of how well the country is doing in terms of renewable energy.

The evaluation looks at:

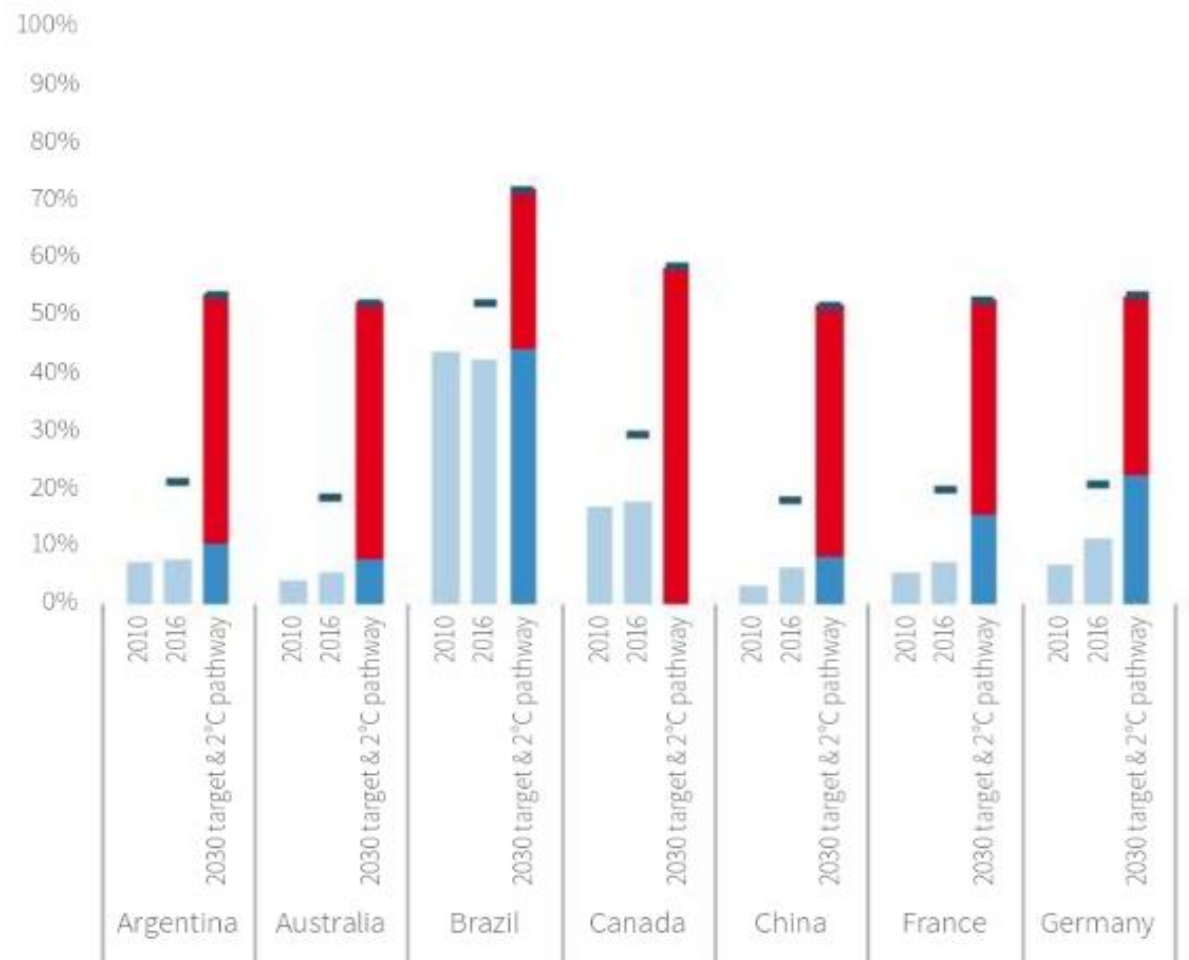
- (1) the current levels of the share of renewable energy in total primary energy supply
- (2) the developments of renewable energy in the past five years in absolute terms
- (3) the current levels of the share of renewable energy in total primary energy supply compared to a country specific well-below-2°C pathway
- (4) the country's own 2030 renewable energy target compared to its well-below-2°C pathway

The world map shows the aggregated results and overall performance of countries in the category "Renewable Energy". The table provides more detailed information on the performance of the G20 countries in the four indicators defining the category. The graph at the bottom indicates how renewable energy developed in those countries between 2010 and 2016, and visualises the 2°C compatibility of both a country's current level and 2030 target.

Since the energy sector contributes greatly to the CO₂ emissions of a country, renewable energy is a key driver for mitigating emissions. Traditionally, relatively well-performing countries in this category are those having a high share of renewables. As in 2018, Latvia leads the ranking of the category, followed by Sweden and New Zealand. Morocco, with the greatest improvement in this category, now joins the group of *medium*-performing countries. The Islamic Republic of Iran, Saudi Arabia and the Russian Federation rank *very low* as the Bottom three.

Renewable Energy (% of TPES*): historic values and 2°C compatibility benchmarks for G20 countries

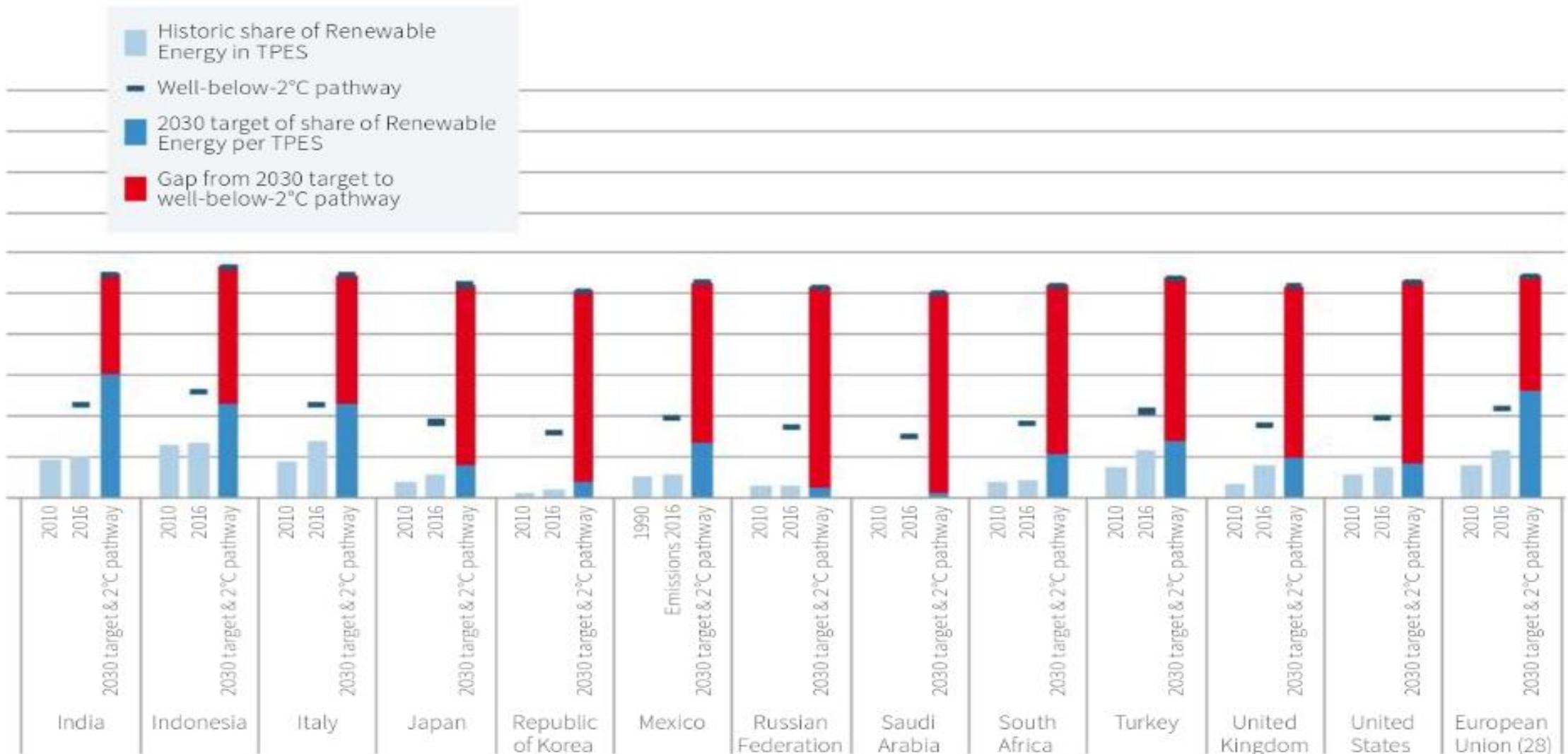

İklim Değişikliği Performans Endeksi'ne göre İsveç ve yenilenebilir enerjide önemli mesafe kateden Fas lider konumda. Endeksin son sıralarındaki ülkeler ise ABD ve Suudi Arabistan.

Renewable Energy (RE) – Rating Table for G20 Countries*							
Rank	Country	Score	Overall Ranking	Share of RE in Energy Use (TPES) - current level (incl. hydro)	Share of RE in Energy Use (TPES) - current trend (excl. hydro)	Share of RE in Energy Use (TPES) (excl. hydro) - compared to a well-below-2°C pathway	RE 2030 Target (incl. hydro) - compared to a well-below-2°C pathway
11.	Brazil	54.15	High	Very High	Low	Medium	Medium
15.	Turkey	47.24	High	Medium	Very High	Medium	Low
20.	Italy	38.71	Medium	High	Medium	High	Medium
21.	Germany	37.69	Medium	Medium	High	Medium	Medium
22.	European Union (28)	37.13	Medium	Medium	Medium	Medium	Medium
24.	United Kingdom	35.90	Medium	Medium	High	Medium	Very Low
27.	India	35.03	Medium	Medium	Medium	Medium	Medium
31.	China	33.89	Medium	Low	Very High	Low	Very Low
34.	Republic of Korea	30.34	Medium	Very Low	Very High	Very Low	Very Low
38.	Indonesia	28.18	Low	Medium	Low	Low	Low
41.	France	25.63	Low	Medium	High	Low	Low
44.	Canada	23.40	Low	High	Low	Low	Low
47.	United States	19.20	Low	Low	Medium	Low	Very Low
48.	Japan	18.30	Low	Low	Medium	Low	Very Low
49.	Australia	17.93	Low	Low	Medium	Low	Very Low
50.	Mexico	17.44	Low	Low	Medium	Very Low	Low
51.	Argentina	15.39	Very Low	Medium	Low	Very Low	Very Low
53.	South Africa	14.46	Very Low	Very Low	Low	Very Low	Very Low
59.	Saudi Arabia	2.86	Very Low	Very Low	Very Low	Very Low	Very Low
60.	Russian Federation	2.05	Very Low	Very Low	Very Low	Very Low	Very Low

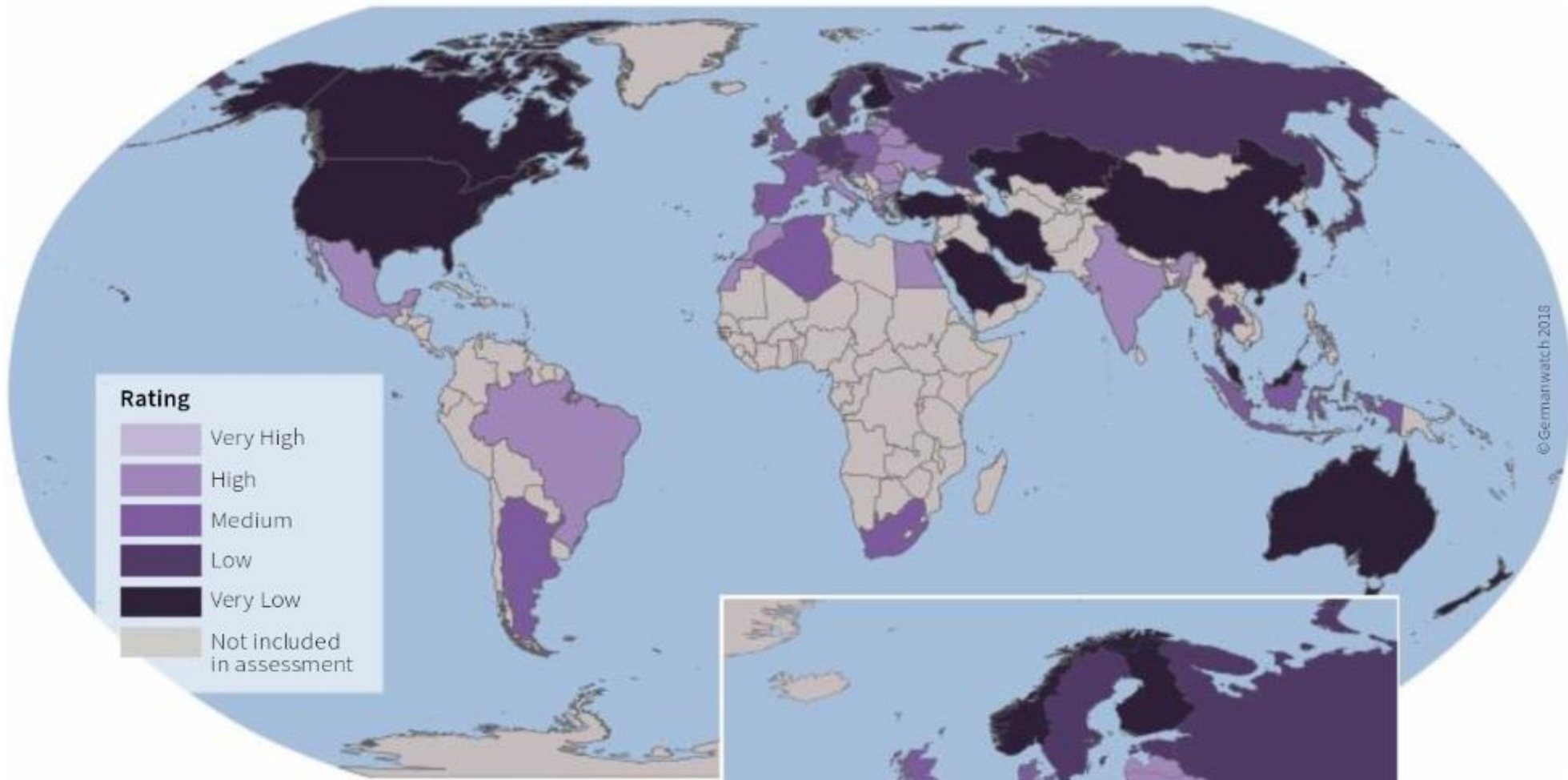
* The ratings for all 56 countries and the EU can be found here: www.climate-change-performance-index.org

© Germanwatch 2018

İncelenen 56 ülkenin 40'nda, emisyon miktarları 2011 ve 2016 yılları arasında azaldı. Ancak, fosil yakıt altyapılarına yapılan yatırımlar yüksek emisyon tuzağı riskini artırıyor.

3.3 Category Results – Energy Use

The sub-ranking results of the index category "Energy Use" are defined by a country's aggregated performance regarding four indicators. Each reflects a different dimension and aspect of how well the country is doing in terms of energy use.

The evaluation looks at:

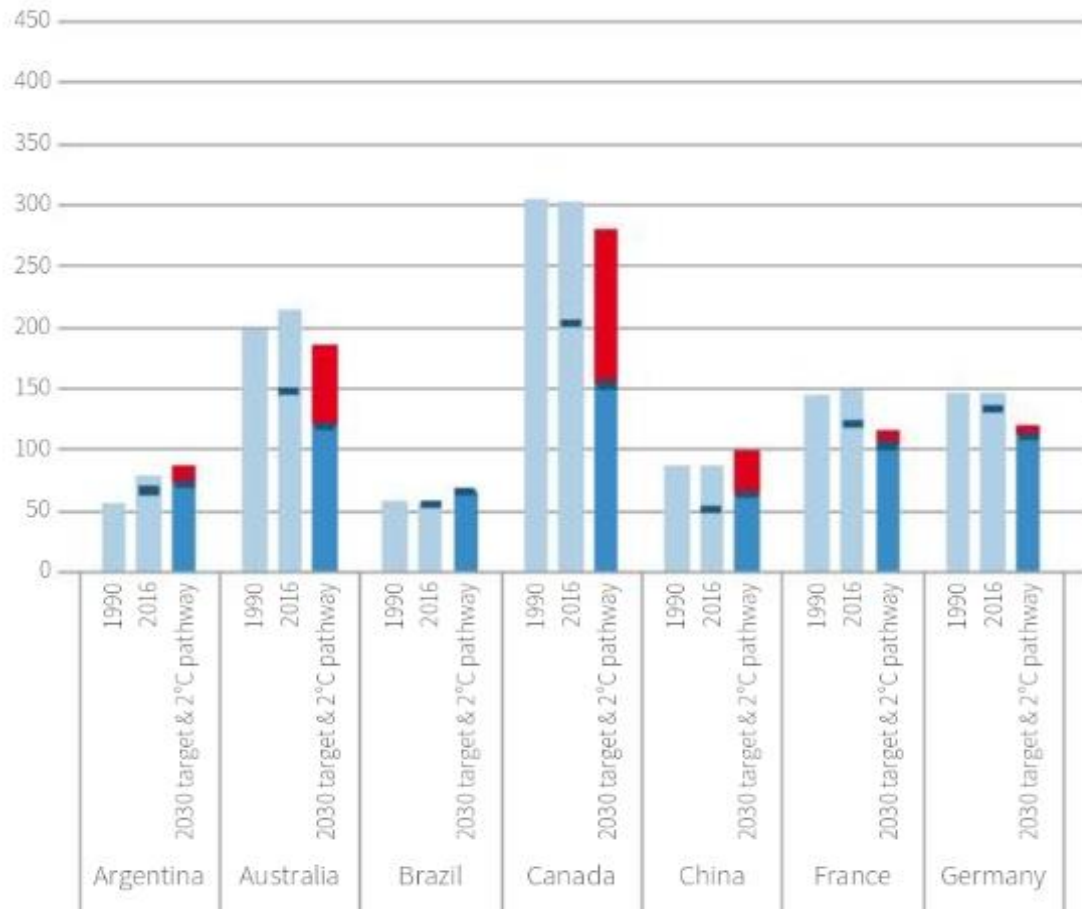
- (1) the current levels of per capita energy use
- (2) the developments of per capita energy use in the past five years in absolute terms
- (3) the current levels of per capita energy use compared to a country specific well-below-2°C pathway
- (4) the country's own 2030 energy use target compared to its well-below-2°C pathway.

The world map shows the aggregated results and overall performance of countries in the category "Energy Use". The table provides more detailed information on the performance of the G20 countries in the four indicators defining the category. The graph at the bottom indicates how energy use per capita developed in those countries between 2010 and 2016, and visualises the 2°C compatibility of both a country's current level and 2030 target.

Ukraine, Malta and Morocco as well as Romania remain the frontrunners in the Energy Use category, mostly due to low current levels of energy use and relatively good ratings regarding a 2°C-compatible pathway in this category. New Zealand, Islamic Republic of Iran, Canada, Republic of Korea and Saudi Arabia are again worst-performing countries in this year's index, scoring *low* or *very low* across nearly all indicators. While emerging economies tend to perform well in this category, Thailand, Turkey, Algeria, India and Indonesia have been rapidly increasing their energy use in the past few years.

Energy Use (TPES in GJ per capita): historic values, targets and 2°C compatible benchmarks for G20 countries

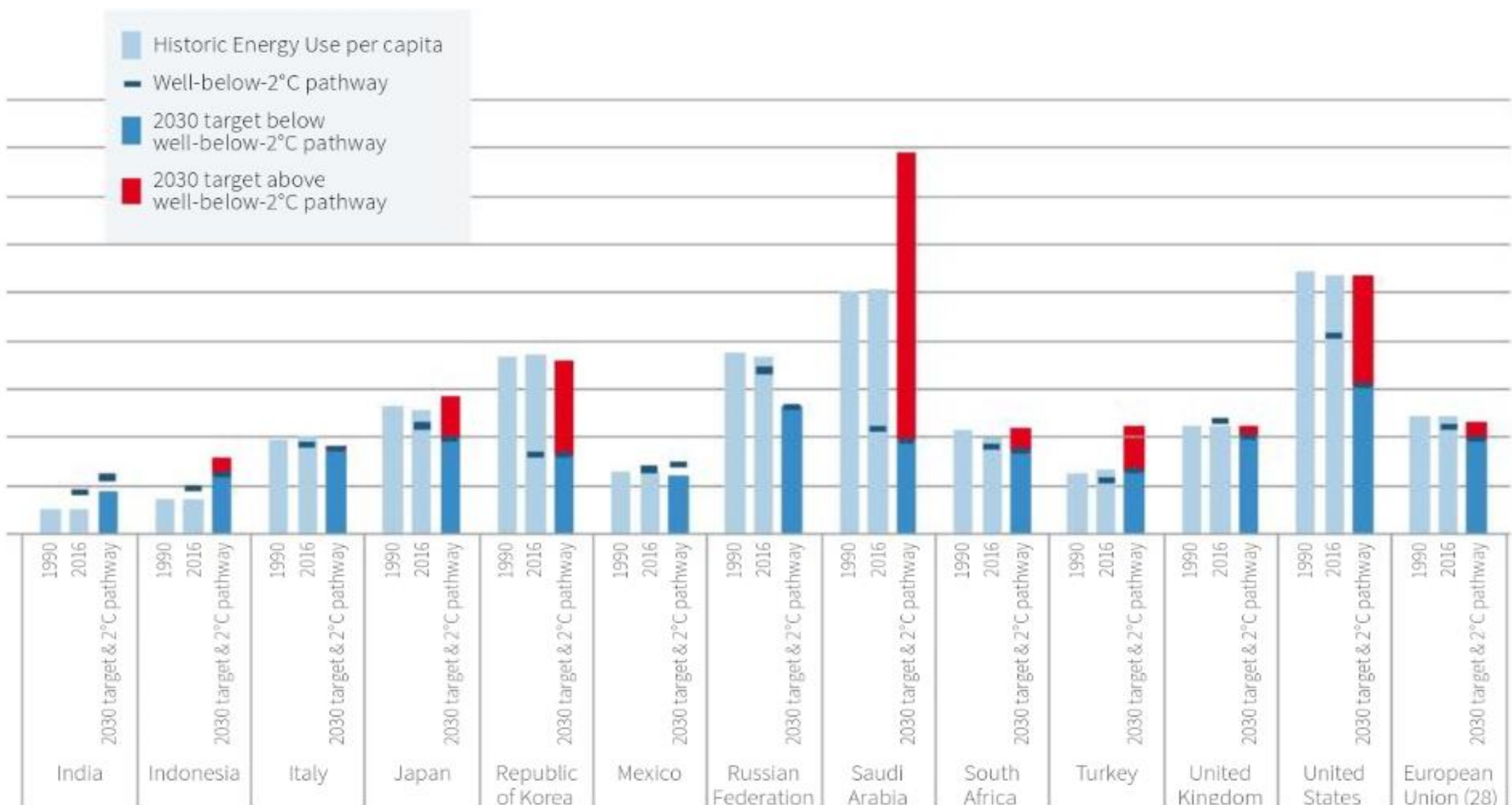
Energy Use – Rating Table for G20 Countries*

Rank	Country	Score	Overall Rating	Energy Use (TPES)** per Capita - current level	Energy Use (TPES) per Capita - current trend	Energy Use (TPES) per Capita - compared to a well-below-2°C pathway	Energy Use 2030 Target - compared to a well-below-2°C pathway
10.	India	72.3	High	Very High	Very Low	Very High	High
11.	Mexico	71.7	High	High	High	High	High
18.	Italy	65.0	High	Medium	High	Medium	Medium
19.	Brazil	65.0	High	Very High	Low	Medium	Medium
20.	United Kingdom	64.7	Medium	Medium	High	High	Medium
26.	Indonesia	61.1	Medium	Very High	Very Low	High	Low
28.	South Africa	59.5	Medium	Medium	High	Low	Low
30.	European Union (28)	57.6	Medium	Low	Medium	Medium	Low
31.	Argentina	57.1	Medium	High	Low	Low	Low
32.	France	55.6	Medium	Low	High	Low	Medium
35.	Germany	54.7	Low	Low	Medium	Medium	Medium
36.	Japan	54.3	Low	Low	High	Low	Very Low
42.	Russian Federation	51.2	Low	Very Low	Medium	Medium	Medium
48.	China	42.2	Very Low	High	Very Low	Very Low	Very Low
49.	Turkey	41.8	Very Low	High	Very Low	Low	Very Low
52.	Australia	38.1	Very Low	Very Low	High	Very Low	Very Low
55.	United States	32.0	Very Low	Very Low	Medium	Low	Very Low
58.	Canada	25.2	Very Low	Very Low	Low	Very Low	Very Low
59.	Republic of Korea	14.7	Very Low	Very Low	Low	Very Low	Very Low
60.	Saudi Arabia	8.8	Very Low	Very Low	Very Low	Very Low	Very Low

* The ratings for all 56 countries and the EU can be found here: www.climate-change-performance-index.org

** Total Primary Energy Supply

© Germanwatch 2018

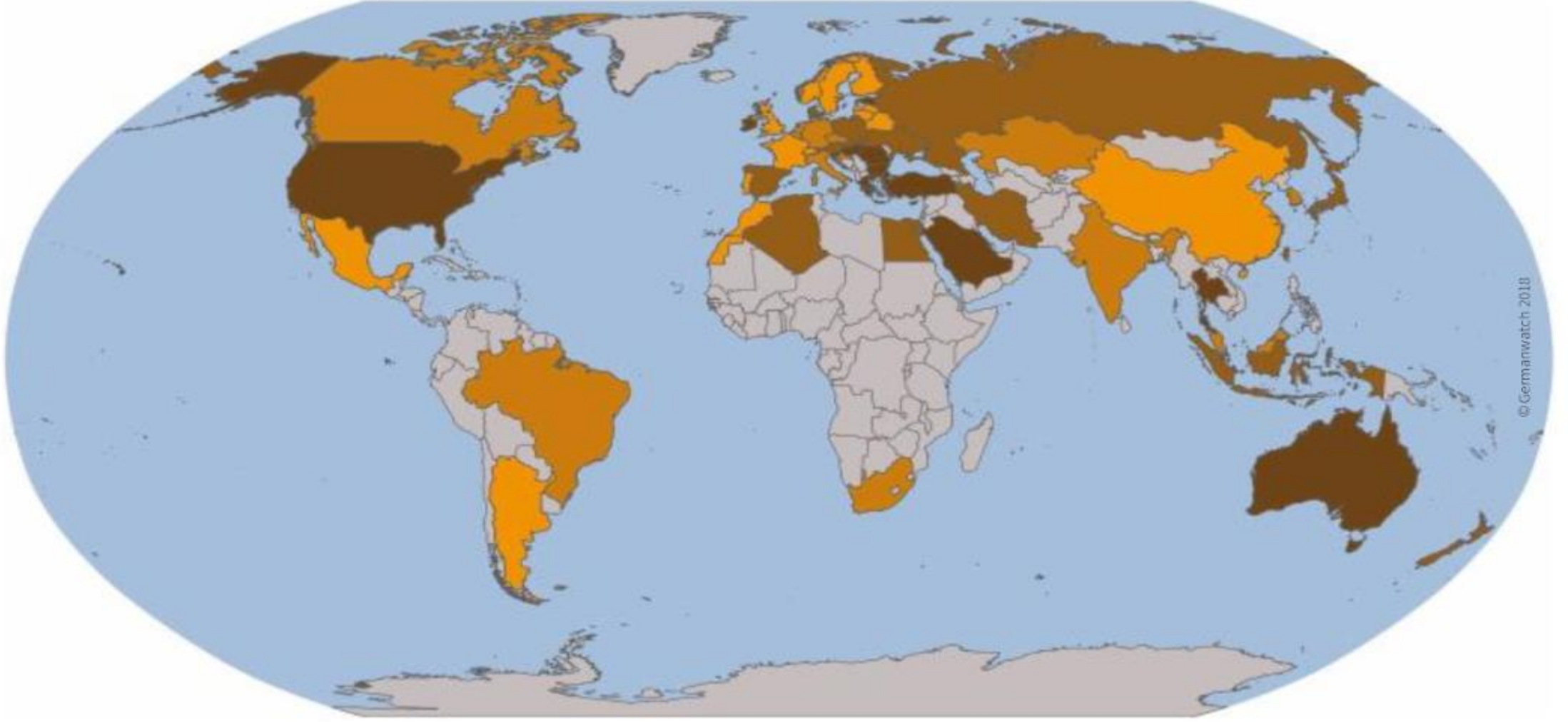
Ülkelerin İklim Politikaları Konusunda Gösterdikleri Gelişme

CCPI • Results 2019

Germanwatch, NewClimate Institute & Climate Action Network

3.4 Category Results – Climate Policy

The index category "Climate Policy" considers the fact that measures taken by governments to reduce GHG often take several years to show their effect on the emissions, renewable energy and energy use indicators. Furthermore, the most current GHG emissions data provided by PRIMAP and the International Energy Agency (IEA) are about two years old. The CCPI's climate policy assessment includes very recent developments – thereby minimising the situation where a current government's record on climate benefits or suffers from the consequences of the preceding administration's climate actions.

The qualitative data of the indicators in this category is assessed annually in a comprehensive research study. It is based on the performance rating awarded by around 350 climate change experts mainly from civil society within the countries being evaluated. Using a questionnaire, the experts give a judgement and rating on the most important policies and concrete measures of their governments as well as its implementation status and effects on the country's decarbonisation progress.

This year the climate policy category of the CCPI is led by Portugal, France, the Netherlands, Sweden and Morocco which all score *high* regarding national and international climate policy. Australia, Turkey and the United States form the group of the worst-performing countries – not only performing *low* on national climate policy but also often hindering progress in international negotiations. It is noteworthy that many countries, including Germany, Canada and the United Kingdom for example, are performing relatively well on the international stage, yet seem to be failing to implement policy measures sufficiently at the national level.

Rating

İklim Değişikliği

Performans Endeksi

(CCPI) 2019'a göre üç yıldır sabit düzeyde seyreden CO2 emisyonları yeniden tırmanışa geçti. Endeksin verileri küresel ısınmanın 2°C derecenin altında tutulmasına ve hatta 1,5°C ile sınırlandırılmasına yönelik stratejilerinin çok az sayıdaki ülke tarafından uygulamaya geçirildiğini de ortaya koydu.

Climate Policy – Rating Table for all Countries					
Rank	Country	Score	Overall Rating	National Climate Policy Performance	International Climate Policy Performance
4.	Portugal	98.4	High	High	Very High
5.	France	90.9	High	High	Very High
6.	Netherlands	90.8	High	High	High
7.	Sweden	88.3	High	High	Very High
8.	Morocco	87.6	High	High	High
9.	European Union (28)	85.2	High	Medium	Very High
10.	China	84.9	High	High	High
11.	Lithuania	82.5	High	High	Medium
12.	Switzerland	81.7	High	High	Medium
13.	Norway	81.7	High	Medium	High
14.	Finland	80.1	High	High	Medium
15.	Argentina	79.7	High	High	Medium
16.	Latvia	78.5	High	High	Medium
16.	Belarus	78.5	High	High	Medium
18.	Mexico	77.5	High	Medium	High
19.	United Kingdom	77.0	High	Medium	High
20.	Germany	72.4	Medium	Medium	High
21.	Republic of Korea	70.6	Medium	Medium	Medium
22.	Kazakhstan	66.5	Medium	High	Medium
23.	Luxembourg	64.8	Medium	Medium	Medium
24.	India	63.7	Medium	Medium	Medium
25.	Belgium	63.4	Medium	Medium	Medium
26.	South Africa	60.9	Medium	Low	Medium
27.	Canada	57.7	Medium	Low	High
28.	Brazil	55.9	Medium	Low	Medium
29.	Malaysia	55.9	Medium	Medium	Low
30.	Italy	55.5	Medium	Medium	Medium
31.	New Zealand	54.5	Medium	Medium	Low
32.	Islamic Republic of Iran	53.0	Low	High	Very Low
33.	Denmark	52.1	Low	Low	Medium
34.	Croatia	51.9	Low	Low	Medium
35.	Slovak Republic	51.9	Low	Medium	Low
36.	Czech Republic	51.5	Low	Low	Medium
37.	Poland	46.1	Low	Low	Low
38.	Chinese Taipei	44.6	Low	Very Low	Medium
39.	Algeria	44.0	Low	Low	Low
40.	Ukraine	43.8	Low	Very Low	Medium
41.	Cyprus	42.8	Low	Low	Low
42.	Austria	41.2	Low	Low	Low
43.	Spain	39.3	Low	Very Low	Medium
44.	Japan	38.2	Low	Low	Low
45.	Egypt	37.6	Low	Low	Low
46.	Ireland	36.7	Very Low	Very Low	Medium
47.	Indonesia	36.5	Very Low	Very Low	Low
48.	Russian Federation	36.4	Very Low	Very Low	Low
49.	Malta	35.9	Very Low	Low	Low
49.	Thailand	35.9	Very Low	Low	Low
51.	Hungary	33.0	Very Low	Low	Very Low
52.	Slovenia	30.7	Very Low	Very Low	Low
53.	Saudi Arabia	27.7	Very Low	Medium	Very Low
54.	Greece	26.5	Very Low	Very Low	Low
55.	Romania	25.8	Very Low	Very Low	Very Low
56.	Estonia	16.8	Very Low	Very Low	Very Low
57.	Bulgaria	12.0	Very Low	Very Low	Very Low

İklim değişikliğiyle mücadele için bireysel olarak neler yapılabilir?

İklim değişikliğine karşı mücadele etmek yerine, uyum sağlamaya mı çalışmalıyız?

Bazı ülkeler şimdiden iklim değişikliğine uyum sağlamak için adımlar atmaya başladı. Güney Kore'nin Jeju Adası'ndaki çiftçiler artan hava sıcaklıklarıyla beraber daha önce bölgede yetişmeyen, kahve çekirdeği, papaya, hindistan cevizi, şeker kamışı ve avokado gibi mahsuller ekmeye başladı.

İngiltere'nin başkenti Londra'da da Thames nehrinin taşma ihtimaline karşı bariyerler yükseltildi.

Birleşmiş Milletler (BM) de, küresel olarak sıcaklık artışının önüne geçmek için önlemler almasının yanı sıra iklim değişikliği stratejisini de uygulamaya koyuyor.

Paris İklim Değişikliği Anlaşması uyarınca, zengin ülkeler, iklim değişikliğine uyum sağlamalarında yardımcı olma amacıyla yoksul ülkelere 'iklim finansmanı' sağlamayı kabul etti.

Dünya genelinde öğrenciler iklim değişikliğine dikkat çekmek için protesto gösterileri düzenliyor.

Beslenme tarzımızı değiştirmeli miyiz?

Kırmızı et ve süt ürünleri tüketiminden kaçınmak, çevreye yarattığınız etkiyi büyük oranda düşürecektir.

Oxford Üniversitesi'nin bir araştırmasına göre bu ürünlerin tüketimini kısırarak, bireysel olarak gıdalar üzerindeki karbon ayak izlerini üçte iki oranında azaltabilirsiniz.

Karbon ayak izi, iki ana parçadan oluşur:

Doğrudan/birincil ayak izi ve dolaylı/ikincil ayak izi.

Birincil ayak izi, ev içi enerji tüketimi, ulaşım (araba, uçak), dahil olmak üzere fosil yakıtlarının yanmasından ortaya çıkan, doğrudan CO2 emisyonlarının ölçüsüdür.

İkincil ayak izi, kullanılan ürünlerin tüm yaşam döngüsünden bu ürünlerin imalatı ve en sonunda bozulmalarıyla ilgili olan dolaylı CO2 emisyonlarının ölçüsüdür. (şişe suyu tüketimi, et tüketimi, uzak ülkelerden gelen yiyecek içecek, kıyafetler, fazla ambalajlanmış ürünler)

Dana eti ve kuzu eti, besi hayvanlarının sindirim sistemleri, güçlü bir sera gazı olan, metan gazı ürettiği için çevreye en çok zararı olan yiyeceklerin başında geliyor.

BM, yerli üretim gıdaların daha çok tüketmemiz gerektiğini ve yiyecek artıklarını azaltmamız gerektiğini söylüyor.

Gıdalarımızın nerede ve nasıl üretildiği de önemli, zira aynı gıdanın üretildiği yer ve yöntemlere göre doğaya etkileri de çok farklı olabilir.

Örneğin, ormansızlaştırılmış bir bölgede yetişen bir sığır, doğal ortamında yetişen ineklere kıyasla 12 kat daha fazla gaz emisyonu yaratıyor.

Bireysel Olarak Neler Yapılabilir ?

BM Hükümetler arası İklim Değişikliği Panel'i (IPCC), bireysel adımlar atılmadığı sürece dünyanın gaz emisyonu hedeflerine ulaşmasının mümkün olmadığını söylüyor.

IPCC yapılması gerekenleri şöyle sıralıyor:

- Daha az kırmızı et, süt, peynir ve tereyağı satın alıp daha çok yerli üretim gıdalar tüketin, gıda atıklarını azaltın
- Seyahat yöntemlerinizi değiştirin. Elektrikle çalışan otomobiller kullanın ama kısa mesafeyse yürüyün veya bisiklete binin. Uçaklar yerine trenleri, otobüsleri kullanın
- İş için seyahat etmek yerine, video konferansla iletişim sağlayın
- Yıkılan çamaşırları kurutma makinesine atmayın, çamaşır ipinde kurutun
- Evlerinize yalıtım sistemi kurun
- Her tüketim ürününde düşük karbon talebinde bulunun
- IPCC ayrıca, ışıklandırmanın enerji tüketimini azaltmaya etkisinin genelde düşünüldüğünden daha az olduğunu, su ısıtmak için kullanılan enerjinin etkisinin de tahmin edilenden daha fazla olduğunu ortaya koydu.
- IPCC raporunda, insanların bir ürün satın alırken yaktığı enerjinin doğaya etkisinin ne olacağı konusunda çok düşünmediğini de ifade etti

Projemizin
yaygınlaşması
için destek
olan tüm
partner
kurumlara ve
gönüllü
dağcılarımıza
teşekkür
ederiz.